

DARBININKAS

LIV NR. 40 SECOND-CLASS ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRZELIS - JUNE 10, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Per mėnesį išves iš Vietnamo 25.000 Amerikos karių

Vieni tai laiko propaganda, kiti žingsniu į tvirtą taiką

— JAV ir P. Vietnamo prezidentų pasitarimų proga praneštas pirmo JAV karių būrio išvedimas iš Vietnamo. Iki šių metų rugpjūčio galo bus išvežta 25.000 JAV karių. Tas kontingentas bus paimtas ne iš kovos, bet iš pagalbinėjų dalinių. Jie nebūsią pervežti į metropoliją, bet perkelti į JAV žinioje esančias salas Pacifike.

Kai pirmasis būrys bus išvežtas, tolimesni pasitraukimai priklausys nuo aplinkybių.

— Prancūzijos prezidento rinkimai, paskutinis etapas, įvyksta birželio 15. Abudu likę kandidatai laido viens į kitą paskutines sprogimėjančias kulikas. Ypač piktas prieš galą pasidaręs Pompidou varžovas Poheras, pradėjęs skaičiuoti de Gaulle nusikaltimus. Balsuotojų nuotaukų tyrinėtojai spėja, kad de Gaulle užkabinėjimas jam tik balsus sumažins.

— JT Saugumo Tarybos šėšėly vyksta JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos atstovų pasitarimai. Vid. Rytų klausimais dar nedavę žymesnių rezultatų, nors buvę naudingi tuo, kad visi dabar žino, kas ir ką kuriuo klausimu mano. Bet Washingtonas su Maskva esą nuėję toliau — padarytas nerašytas susitarimas ginklu neišsikšti į karą, jeigu jis vėl kiltų tarp arabų ir Izraelio.

— Madridas su Washingtonu susitarė dėl JAV karinių bazių palikimo Ispanijoj dar dviem metams. Ispanijai pažadėta perduoti ginklų už 50 mil. dol. palengvintom sąlygom. JAV turi Ispanijoj dvi aviacijos ir vieną povandeninių laivų bazę su Polaris raketomis. Be to, ten yra labai dideli komunikacijos įrenginiai. Senato užsienio reikalų komisijos kritikai norėjo priversti prezidentą bazes Ispanijoj panaikinti, bet dar atsilaiškė. Nors sutarčiai ir nepritaria, sen. Fulbright pažadėjo prieš ją nekovoti.

Maskva rūpnas vidaus padėtimi Egipte

Maskva. — Ryšium su Izraelio-Arabų karo dvejų metų sukaktį, Pravdoj ką tik tilpo straipsnis apie Vid. Rytų problemas, kur užkabinama Egipto vidaus padėtis. Teigiama, tarp kitko, kad Egipte sustiprėjusios reakcinės jėgos, kurios stumiančios Nasserį į naują karą su Izraeliu. Ir tų jėgų esą pakankamai Nasseriu įveikti.

Idomu tai, kad toji reakcija siekianti ne Izraelį sunaikinti, bet Nasseriu atsikratyti. Straipsnio autorius tiesioginiai nesako, kad Egiptas karą pralaimėtų, bet už kitos eilutės užkista mintis yra aiški — reakcija žinanti, kad karas būtų pralaimėtas, gi po pralaimėto karo griuvėsiais žūtų ir Nasserio režimas. Pravda įspėja tą reakcinę grupę Egipte ir pataria nepilti vandens ant Izraelio malūno. Išeity, kad Maskva tikrai nenori naujo Izraelio-Arabų karo.

Tos sukakties proga ir arabų pusėje pasirodė nepalankių balsų apie Maskvą. Juos gali ma taip sutraukti: Keturių pasitarimuose New Yorke Maskvos atstovas daugiau rūpinasi savo nuomonių priartinimu prie Amerikos, negu Amerikos prie savųjų.

Gi geros ar blogos aplinkybės yra Hanojaus rankose — jeigu taikos derybos iš tuščios propagandos pereis į problemų svarstymą, jeigu liausis jokios naudos Hanojui negalys atnešti P. Vietname vykdomas karinis teroras, jeigu ir antroji pusė pripažins, kad visos P. Vietnamui nepriklausančios karinės pajėgos turi iš ten pasitraukti sutarta tvarka.

Amerikiečių karių būrio ištraukimas, anot komunikato, nereiškia, kad P. Vietnamo pusėje mažinamas karinis pajėgumas. Priešingai, pasitraukiančių amerikiečių vietą užima jau pasirengę vietnamiečiai. Prez. Thieu prašomas, prez. Nixonas pažadėjo paramą P. Vietnamo karines pajėgas padėti parengti ir kovos įrankiais aprūpinti.



Prezidentas Nixonas ir P. Vietnamo prez. Nguyen Van Thieu po bendrų pokalbių.

Kaip kas reagavo?

25.000 Amerikos karių ištraukimą iš Vietnamo Maskva pavadino tik propaganda. Amerikos kongrese balsai nusidavė partijų spalvomis.

Respublikonų pusėje pareikštas pasitenkinimas, kad padarytas pirmas žingsnis pasitraukimo kryptimi. Demokratų pusėj pirmieji atsiliepė Vietnamo karo kritikai. Jiem tas visas reikalas atrodo maždaug taip, kaip Maskvai — per daug mažai. Senatoriui McGovern tik tada būtų gerai, jei dabar, nieko nelaukiant ir be jokių sąlygų, visa JAV kariuomenė būtų iš Vietnamo išveta. Prezidentas Nixonas pasitarimų vietoje pasakė, kad tai reikšmingas žingsnis pastovios taikos link. Kad į tą taiką jie tiki, rodo ir faktas, jog jau šiame pasitarime pradėtas planuoti P. Vietnamo atstatymas ir net visos pietryčių Azijos stabilizavimas.

Politinė dalis

Prezidentų komunikatas visai nesidomi nė priešū nė tarp judviejų esančiais nuomonių skirtumais, jeigu tokie ir buvo. Viskas buvo sukama ton pusėn, kad nebuvo ir nėra pagrindinių skirtumų politinius P. Vietnamo reikalus tvarkant. Prez. Thieu ypač pabrėžė, kad į Midway atvykęs ne nuomonių skirtumų lyginti, bet P. Vietnamo ateities planų su prez. Nixonu peržiūrėti.

POPIEŽIAUS KELIONĖ ŠVEICARIJON

Zeneva. — Šiandien popiežius Paulius VI atvyko į Šveicarijos Zenevą padėti Tarptautinei Darbo Organizacijai aukstinį jubiliejų atšvesti. Tai pirmas kartas po reformacijos, kada Romos Katalikų Bažnyčios galva aplankė "protestantų Romą", reformacijos sostinę ir miestą, kuriame gyveno ir savo doktrinas kūrė 16-jo šimtmečio reformatoriai Jonas Calvin ir Ulrich Zwingli.

Paulių VI atvykti kalbos suvažiavime pasakyti pakvietė TDO direktorius David M. Morse. Ir pakvietime ir Pauliaus VI atsakyme ryškina mintis, kad tautos neturėtų pamiršti, jog labai svarbu yra derinti dvasinį ir socialinį pradą mūsų besikeičiantį pasaulį tvarkant.

"Su džiaugsmu priimu pakvietimą atvykti į sekančią Tarpt. Darbo Organizacijos konferenciją su sveikinimais ir linkėjimais vyriausybų, darbdavių ir darbininkų atstovams", — rašė Paulius VI. Sveikinimais ir linkėjimais nebus pasitenkinta — Paulius VI primins socialinę teisingumą, turto socialinę funkciją ir vėl ragins turtinguosius padėti mažiau turintiems žmoniškiau susitvarkyti.

Tarpt. Darbo Organizacija įkurta 1919 m. Tautų S-gos globoje, kad tarptautiniu mastu padėtų gvendinti socialinę teisingumą ir ūkinį pastovumą, kad gerintų darbo aplinką ir darbininko gyvenimą. Jos vadovybę sudaro vyriausybų, darbdavių ir darbininkų atstovai. Jai priklauso 120 valstybių. Dabar ji yra viena iš savistoviai veikiančių J. Tautų agentūrų, per 50 metų darbo ir kapitalo santykių tvarkyme yra padariusi labai didelių darbų.

Paulius VI ta proga lankysis ir World Council of Churches būstinėje, kuri taip pat yra Ženevoje.

Jeigu Saigono vyriausybėje buvo susirūpinimo dėl Washingtono intencijų politinę dalį taikos derybose tvarkant, tai komunikatas to rūpesčio pilnai nepašalinė, nes toji problema dalis ten palikta bendrybėse. Bet šiame komunikate nebėra kalbos nė apie koalicinę vyriausybę nė apie rinkimus kaip taikos sąlygą. Bet nėra ir deklaracijos, kad taiką organizuodamas Washingtonas šioje pusėje pripažins tik viehą agentą, būtent, tik Saigono vyriausybę. Bet komunikate pakartotas senesnis pareiškimas, kad JAV rūpi, jog toje byloje svarbiausias veiksnys bus P. Vietnamo žmonių valia, kurios niekam ir jokia forma nebus leista prievartauti.

— Rusai nori Maltoje ambasados. Matyt, prirėkė toji vietoj stebėjimo punkto, kai Maskvos laivynas įsikūrė Viduržemio jūroj. Šiuo metu derybom ten yra nuvykęs Sovietų ambasadorius iš Londono. Malta yra į pietus nuo Sicilijos esanti sala, dabar nepriklausoma valstybė.

— Suderino veiklą. Ispanijos ir Portugalijos socialistai sutarė suderinti veiklą, kad geriau galėtų prisidėti prie savo kraštų režimų sudemokratinimo. Ispanijoj Franko režimas ką tik atšventė 30 metų sukaktį. Portugalijoj po 40 metų liga pašalino nuo vairo prof. Salazarą. Dabartinėj Europos politinėj tikrovėj abudu režimai daug kuo išsiskiria iš kitų. Ne viskas ten bloga, bet jie tikrai nebevadintini demokratiniais klasiškąja to žodžio prasme.

— Sieks nepriklausomybės. Puerto Ricoje įkurta nauja politinė partija, kuri bandys atskirti salą nuo Amerikos ir ten įkurti nepriklausomą valstybę kultūringu ir ramiu keliu. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 3,000 asmenų, pirmininku parinktas salos universiteto ekonomikos profesorius.

Kompartijų posėdžiai: našta abiem pusėm

Maskva. — Pasaulinis kompartijų suvažiavimas Maskvoje prasidėjo birželio 5 prie uždary durų. Jį atidarė Sovietų Brežnevas. Atlikęs svečių pasveikinimo pareigą, suvažiavimą jis paragino svarstyti du klausimus: surasti geriausias būdus kovai su imperialismu ir sustiprinti komunistų vienybę.

Su ta vienybe yra didelių problemų, kurias į komunistų šeimą sukūšio pati Maskva, parodžiusi imperialistinius apetitus išnaudodama satelitus ūkiškai ir galop, su Čekoslovakijos okupacija, pasikėsinusi į komunistų valdomų kraštų suverenumą.

Bet šią pastarąją problemą narplioti bešališkai šis suvažiavimas nėra tinkamas, nes tas klausimas gali būti aštrus tik toms kompartijoms, kurios valdo valstybes ir yra Rusijos pašonėj. Didžiausia gi kompartijų dauguma su tuo klausimu praktikoje nesudurs. Ir toje daugumoje yra tokių kompartijų, kurios veikia nelegaliai arba yra tokios silpnos, kad be Maskvos piniginių paramos nė propagandinio lapelio negalės atspausdinti.

Taigi laikyti šį suvažiavimą svarbiu nėra jokio pagrindo. Dabartinis suvažiavimas nė iš tolo negali prilygti Kominternio laikų suvažiavimų svarbai, Maskva nebėra nė komunistų tėvynė nė komunistinio sąjūdžio sostinė. Jeigu jis būtų įvykęs prieš ketverius metus, kada norėta jį sušaukti, jis gal dar būtų iškvėpęs ir senojo Kominternio aromatų, bet šiandien per daug jau viskas yra pasikeitę, kad jis Maskvai be galėtų būti naudingas. Priešingai, dabar jau jis tik nebereikalinga našta abiem pusėm.

Komunizmo žlugimas ar radikalus keitimasis žmoniškėjimo kryptimi yra neišvengiamas. To proceso eigas ar jo stumiamųjų jėgų nebegalės sulaikyti joks suvažiavimas. Toji problema spręsis pačioje Rusijoje.

Bet nuo kominterninio ritualo Brežnevas nenorėjo dar labai nutolti, todėl savo pranešime dar tuščiažodžiavo apie kapitalizmo grėsmę ir mėtėsi anatemomis iš "eretikų" pusė. Šį kartą "eretikai" buvo nebe Maskvoj, kaip anais kovos dėl valdžios metais, bet Kinijoje. Jis jiems prikišo atitolimą nuo marksizmo-leninizmo ir rengimą karo užpulti Rusiją net atominiais ginklais. Bet greita reakcija tuojau priminė naujus laikus — Rumunijos atstovas garsiai davė suprasti, kad kitų broliškų partijų kritikas dabar nepageidaujamas. Rumunas net savo kalbą perdavė Vakarų žurnalistams, kurie kartu su rusais žurnalistais vaikščioja pasieniais gaudydami žinias, nes nė vieni nė kiti į posėdžių sales neįleidžiami.

Suvažiavime dalyvauja 75 delegacijos. Nenuostabu, kad nėra Kinijos, Jugoslavijos ir Albanijos, bet kiek nelaukta, kad nėra nė S. Korėjos nė S. Vietnamo.

Pekingo pasveikinimas

Hong Kongas. — Kom. Kinija pasveikino Maskvos kompartijų suvažiavimą pranešimu, kad Sovietų tankai ir patrankos vėl pradėję šaudyti į Kinijos pusę per Ussuri upę. Maskva tuoj pranešė, kad tai melas. Patikėkim, kad šį kartą kinai sumelavo dėl šios vietos, bet šiaip jau Kinijos-Rusijos pasieniai nėra ramūs — ypač neramūs yra Kinijos-Mongolijos pasieniai, nes ten netoli yra Kinijos urano žaliavos ir atominių ginklų bandymų laukai. Gi Mongolijoj, kaip tik ta kryptimi, Sov. Rusija susistatė atominiais smaigaliais apmaustytas raketas.

Prez. Nixonas populiarus

Princeton. — Ką tik padarytas Gallupo nuomonių tyrimas vėl rodo, kad prez. Nixono populiarumas ne smunka, bet pamažu dar kyla. Net jaunimo tarpe, kurio nuoseikimai dažnai kaitaliojasi.

Visose amžiaus grupėse nuo 21 m. ir toliau 65 proc. pareiškė esą patenkinti prez. Nixono darbu, 12 proc. nepatenkinti, kiti be nuomonės. Grupėj tarp 21 ir 29 metų patenkinti net 68 proc., 12 proc. nepatenkinti, kiti be nuomonės.

Tuo pačiu reikalu buvo apklausta 1,030 kolegijų studentų, pridedant ir partinę priklausomybę. Respublikonų grupėj 82 proc. esą patenkinti, 9 proc. nepatenkinti, 9 proc. be nuomonės. Demokratų grupėj 48 proc. patenkinti, 36 proc. nepatenkinti, 16 proc. be nuomonės. Nepartinių grupėj 52 proc. patenkinti, 30 proc. nepatenkinti, 18 proc. be nuomonės.

Aiškesniam vaizdui susidaryti prisimintina, kad iš 100 studentų 23 laiko save respublikonais, 33 demokratais, 44 nepriklausomais.



Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John J. Krol ekumeninėj maldos dienoj už pavergtas Pabaltijo valstybes birželio 15, 2 val. p.p. šv. Petro ir Povilo katedroje vadovaus iškilėm ir pasakys pagrindinę kalbą. Plačiau 5 psl.



Maironio šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigime birželio 7 V. Atsimalymo parapiljos salėje. Iš k. į d.: kun. J. Pakalniškis, rytų pakraščio inspektorius A. Masonis, gen. konsulas A. Simutis sveikina, abiturientai V. Snieška ir G. Kregždytė. Nuotr. R. Kisieliaus

Vilniuje prieš 50 metų lenkų akimis

(Vokiečių planai dėl būsimo Lenkijos):

Vilniuje 1918 metų gruodžio mėn. dar buvo vokiečiai. Jie buvo čion atėję 1915 metų rugsėjo mėn. ir, rodės, rengiasi pasilikti visam laikui. Tačiau jie neturėjo tikslo Vilniū tiesiogiai įjungti į Vokietiją; jį valdyti norėjo tik per tarpininkus. Pradžioje norėjo tai vykdyti lenkų rankom. Karo pirmojo pusės buvo planuojama po karo nustumti lenkus kuo toliau į rytus; tai leistų vokiečiams išspręsti Poznanės ir Pamario problemą ir likviduoti lenkų klausimą Vokietijoje visam laikui.

Nuo tada, nuo 1914 metų lapkričio mėn., kaip liudija Wladislaw Studnicki, Berlyno buvo paruoštas žemėlapis, kuriame buvo pažymėtos būsimo lenkų valstybės sienos rytuose — pagal Dauguvą ir Bezeziną. Kad pagal jį planuojamam lenkų valstybėn neturėjo įeiti Lenkijos dalys šiaurėje (pagal Lomžą) vakaruose (pagal Čenstachavą ir net Lodzę), nebuvo įsakmiai minima; bet už tat labai akcentuota, kad Lenkija turės "išėjimą į jūrą" pro Liepoją ir pro Odesą.

1916 metais žymus vokiečių politikas reichstago atstovas ir būsimo Weimaro ministeris Georg Gothein tikrai planavo būsima "nepriklausomos Lenkijos" struktūrą kaip "Das selbständige Polen als Nationaltaatenstaat", kurioje lenkai negalėtų valdytis be vokiečių paramos ir globos.

(Vilniaus lenkų rolė):

Tuose planuose Vilniaus lenkam buvo skirta svarbi rolė, ir dėl to pradžioje jie buvo gerai traktuojami. Vilniū užėmus, vokiečių generolas Pfeil savo proklamacijoje į Vilniaus gyventojus Vilniū pavadino "perlu šaunioje Lenkijos karalystėje"; proklamacija baigė pareiškimu: "Tegul Dievas laimina Lenkiją". Vilniaus miesto taryba (Wilenska rada miejska), sudaryta iš vietinių lenkų, su jos pirmininku Michal Niedzielski ir padėjėju Konrad Węslawski, buvo laikoma patariamąja taryba (Beirat) prie vokiečių vyriausio burmistro (Oberbürgermeister) dr. Pohl. Tačiau tokia politika truko neilgai.

(Lietuviai atsiranda vokiečių planuose):

Jau 1915 metų spalio pabaigoje vokiečių rytų srities karo vadas gen. Hindenburgas ir jo štabo šefas generolas Ludendorffas įsikūrė Kaune ir

Amerikos lenkų laikraštis "Nowy Swiat" savo priede "Ogniw" 1969 sausio 25 (Nr. 4) išspaudino Viktor Sukiennicki straipsnį, ilgą gausiai iliustruotą, vardu "W Wilnie przed 50 laty". Straipsnis pakartotas iš Londono lenkų laikraščio "Dziennik Polski". Lietuviai skaitytojui gali būti įdomu, kaip tą pusšimčio metų praeitį nušviečia lenkų rašytojas. Tad pateikiame čia laisvą straipsnio vertimą (parūpintą dr. I. G. dėka).

ėmėsi susipažinti su laimėtom sritim bei jų komplikuotom aplinkybėm. "Apie tą kraštą ir jo žmones žinojom labai nedaug, — rašė Ludendorffas savo atsiminimuose. — Atsiradome mum naujame pasaulyje, kuriame su nieku, išskyrus žydus, negalėjome net susikalbėti".

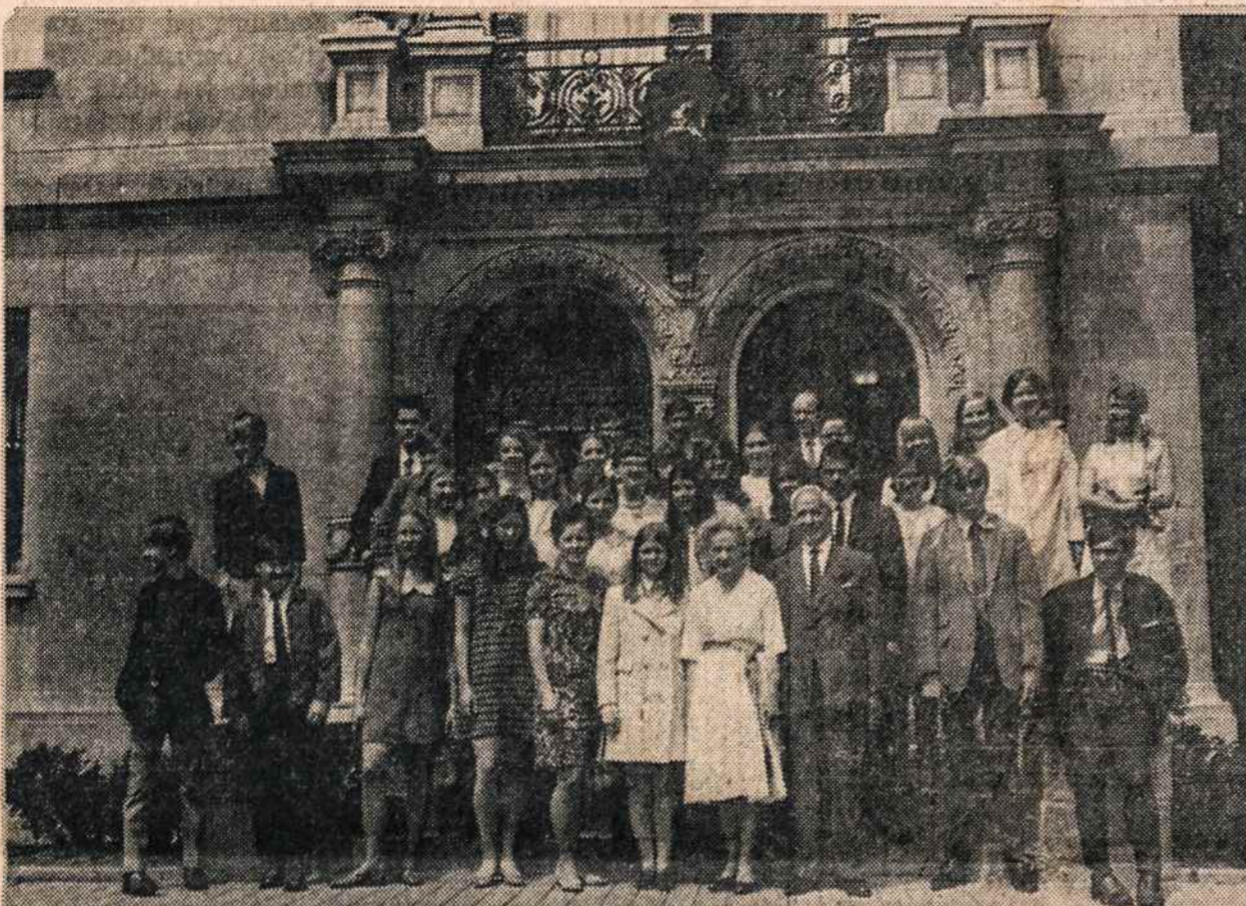
Nedaug žinojo apie kraštą, kurį turėjo valdyti, o lenkus jie pažinojo gerai. Abudu buvo kilę iš Poznanės ir negalvojo, kad lenkų rankom bus galima

vykdyti vokiečių politiką. Dėl to jiems priklausančioje srityje netrukus jie pakeitė politiką radikaliai. Užtikrinę, kad lenkų mokyklose vartojamose vadovėliuose Vilnius pasilieka lenkų miestu lygiu būdu kaip Poznanė ir Gdanskas, Ludendorffas rado pagrindą susiprasti ir bendradarbiauti su lietuviais. Jo įpėdinio ir tuo metu gero draugo Max Hoffmanno nuomone, lietuviai esą tiek pat jėgūs valdyti savo kraštą kaip jo dešimties metų dukrelė Iza

daryti sprendimus apie savo auklėjimą. Dėl to Ludendorffas ir galvojo, kad lietuviai bus klusnūs ir kad jų rankom galima bus valdyti Vilniuje.

(Vokiečių proletuviska politika):

Ober-Osto politikos pagrindinis pakitimas įvyko jau 1916 metų pirmą pusę. Veltui ritmeisteris von Beckerath, kuris buvo tuo metu Vilniaus administracinės apygardos viršininkas, buvo priešingas pirmiem antilenkiškiem užsimojimam ir 1916 metų gegužės mėn. išsamiam memorandumu nurodinėjo jūtų metų okupacinės valdžios vykdyto gyventojų surašymo davinius bei, jais remdamasis, teigė, kad valdyti be lenkų "šiuo karo metu yra neįmanoma, taikos metu bus sunku, o gal ir nesaugu", — Luden-



Washingtono moksleiviai ateitininkai gegužės 18, savo metinės šventės proga, su svečiais aplankė Lietuvos pasiuntinybę. Prieky Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona ir p. Vadopallenė, jaunimo vadovė. Nuotr. A. J.

TAIP A. SNEČKUS APIBŪDINA IŠEIVIJOS LIETUVIUS

"Mus puola ne tik imperalistinė propaganda, bet ir 'kairieji' ir dešinieji oportunistai tarptautiniame darbininkų judėjime, faktiškai stoję į antitarybines pozicijas".

Taip guodėsi Antanas Snieckus Maskvos žurnale "Partijnaja Zizn" (Partijinis gyvenimas) šių metų 1 nr. Straipsnis perspausdintas Vilniuje leidžiamo "Kommunisto" š.m. 2-me nr. Besiguosdamas, gana aukštai iškėlė ir lietuvių išeivijos veiklumą, žinoma, negalėdamas jam visų

žinomųjų blogybinių apibūdinimų, būtent:

"I ši vieningą nukreiptą prieš Tarybų Sąjungą šmeižto ir melo srautą įsijungia ir lietuviškieji reakcingi emigrantai, kuriuos tam tikru mastu remia ir aršūs Jungtinių Valstybių bei kitų kapitalistinių valstybių reakcionieriai. Jie organizuoja "pavergtų šalių savaites" (prie pastarųjų imperialistai priskiria ir Pabaltijo respublikas), rengia įvairias sueigas, naudojasi masinės dezinformacijos priemonėmis.

"Kasdien prieš mus ardomąjį darbą dirba kelios užsienio radijo stotys lietuvių kalba. J. A. Valstijose ir kitose kapitalistinėse šalyse veikia daugybė lietuviškosios reakcinės emigracijos centrų. Jie išleidžia nemažą knygų, laikraščių, žurnalių. Buržuazinė propaganda išūliai šmeižia tarybinį gyvenimą Lietuvoje, mūsų šalies tautų draugystę, priešpastatydamai jai buržuazinį nacionalizmą. Mes puikiai žinome, ko siekia buržuaziniai nacionalistai. Buržuazinė propaganda mėgina kursyti nacionalistines ir šovinistines nuotaikas, griebdamasi rafinuotų kovos būdų. Ji spekuliuoja atskirais neišsprętais klausimais bei trūkumais mūsų darbe, iškraipo demokratizacijos procesą, stengiasi sukelti abejojimą pagrindiniais socializmo laimėjimais. Savo klaidingais tikslais ji aktyviai propaguoja liūdnei išgarsėjusią mokslo ir kultūros "deideologizavimo" teoriją teigdama, kad "deideologizacija" vykstanti šiuolaikinės mokslo ir technikos revoliucijos poveikyje".

Labiausia Snieckų jaudina iš užsienio girdimųjų komentarų patikimumas. Esą: "Buržuazija naudojasi vis rafinuotesniais

metodais, maskuodamasi apsimestiniu objektyvumu. Jeigu anksčiau buržuazinė propaganda mėginė šmeižti visus socializmo iškovojimus, tai dabar buržuaziniai nacionalistai ir jų šeimininkai — Anglijos, Vakarų Vokietijos ir Amerikos imperialistai —, neneigia laimėjimų, kuriuos Lietuva pasiekė, žengdama socializmo stovybos keliu, jie net pasiruošę žodžiais pripažinti socialistinę santvarką Lietuvoje su ta sąlyga, kad pastaroji išstos iš Tarybų Sąjungos sudėties ir atsiskakys draugystės su rusų tauta. O ką tai reiškia praktikoje, nesunku suprasti — socialistinės santvarkos nuvertimą, lietuvių tautos pavergimą". (Elta)

Sios telegramos suredagavimu ir pasiuntimu rūpinosi Henrikas Gavorskas, dr. Jadvyga Klovaite ir inž. Vladas Vencuskas.

Prezidentas dr. Rafael Caldera Venueuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininku inž. V. Vencukui atsiuntė padėkos telegramą, kurios vertimas skamba taip:

"Širdingiausiai dėkoju už sveikinimus ir linkėjimus naujajai Vyriausybei, ir tvirtai tikiu, kad visų venueueliečių nuosirdžiu bendradarbiavimu pasieksime pozityviausių rezultatų mūsų kraštu.

Su tikru nuoširdumu Rafael Caldera."

dorffas įsakė memorandumą padėti į archyvą, Beckerath atleido iš pareigų ir įvedė naują proletuviską politiką tiek Ober-Osto, tiek Berlyno valdžioje, kur jau nuo 1916 m. rudens jis vaidino sprendžiamą rolę.

Jos (tos politikos) rezultatas buvo tas, kad iš vienos pusės tų dviejų cezarių veikloje nuo lapkričio 5 dingio užuominos apie Vilniū, iš kitos pusės nuo 1917 rugsėjo buvo sudaryta lietuviškoji "Taryba" kaip provokiškos valdžios užuomazga Vilniuje (Lietuvos Taryba buvo išrinkta Vilniaus konferencijos 1917 metų rugsėjo 21 d. Red.).

(Anarchijos pradžia):

Nepopuliarumas Tarybos, sudarytos nuo 1918 rugpjūčio mėnesio tik iš lietuvių nacionalistų ir klerikalų, vokiečių nestebino; jie tai matė, kada 1918 spalio 20 Vilniaus gatvėm patraukė manifestacija, ir jie nevenė pavartoti prieš minią policiją ir ginklą. Bet tai buvo vokiečių gūlbės giesmė. Po trijų savaičių, lapkričio 10, raudonos vėliavos pakeitė vokiškąsias — trumpam — Pilies kalne ir tą pat dieną išrinkta "kareivių taryba" (Soldatenrat) pareiškė savo pretenzijas būti vyriausia kariuomenės vadovybe. Nuo to laiko miestas pateko anarchijon, kurią sukėlė eilė pretendentų jo valdžiai perimti.

(Toliau — Lietuvos Tarybos veikla suirutės akivaizdoje).

VENEZUELOS PREZIDENTO DR. RAFAEL CALDEROS PADEKA LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Šių metų kovo 12 naujai išrinktajam Venueuelos respublikos prezidentui dr. Rafael Calderai perimant valstybės vadovavimą ir prisakindant naują sudarytąją vyriausybę, Venueuelos Lietuvių Bendruomenės centro valdyba pasiuntė atitinkamo turinio sveikinimo telegramą.

Sios telegramos suredagavimu ir pasiuntimu rūpinosi Henrikas Gavorskas, dr. Jadvyga Klovaite ir inž. Vladas Vencuskas.

Prezidentas dr. Rafael Caldera Venueuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininku inž. V. Vencukui atsiuntė padėkos telegramą, kurios vertimas skamba taip:

"Širdingiausiai dėkoju už sveikinimus ir linkėjimus naujajai Vyriausybei, ir tvirtai tikiu, kad visų venueueliečių nuosirdžiu bendradarbiavimu pasieksime pozityviausių rezultatų mūsų kraštu.

Su tikru nuoširdumu Rafael Caldera."

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZYVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4535.

BUYAS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 423 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruosiamas garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2884.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gr- li) vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom ir namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10004, AL 4-8319. Vilnones medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtesalai, vilnones skaros ir šalikai—geriausia rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. OSELIŠ
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su delmantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA OSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas. 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288. 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHLL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda WJLB stotis, banga 1400 šeštadieniais nuo 3-4 p.p. Vedėjas Ralph J. Valatka, 15756 Lesure Detroit, Mich. 48227, telef. 273-2224.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 240-4502.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 360 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19133; PO 5-0932.

LOS ANGELES, CALIF. — L. Bendruomenės radijo valandėlė — KTYM banga 1460 sekmadieniais 5-5:30 v. p.p.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 450 Wilkins St. Rochester, N.Y., 14621.



ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

Kennebunkporte, Maine

su visom Amerikos gimnazijų teisėm

Išeinamas pilnas į kolegijas paruošiamųjų gimnazijų kursas. Oficialiai dėstoma lietuvių kalba. Savaitėje pamokų tiek pat, kiek anglų kalbos. Duodami kreditai.

Veikia jaunimo organizacijos, puoselėjami sportai, duodama lietuviška gyvenimo pasaulėžvalga. Mokiniamis šviesti kviečiami lietuviai rašytojai, muzikai, solistai, dailininkai.

Dėsto 20 mokytojų bei instruktorių. Pati gimnazija padeda mokiniams istoti į kolegijas.

Mokiniai gyvena bendrabuty. Atlyginimas visiems prieinamas — atsižvelgiama į kiekvienos šeimos padėtį.

Ankstį registruokite mokinius 1969-1970 m.

Priimami berniukai baigę 8 skyrius.

Lietuviai tėvai, branginkit šią gimnaziją, kol ji yra.

Jos ateitis įūsų rankose!

Informacijos ir registracijos reikalais rašykite:

Rev. Rector
St. Anthony High School
Kennebunkport, Maine 04046

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923 THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly. Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniais nebūtinai išraiškina redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar Rugienius bus nubaustas?

1969 metų skundas:

Grijtų prieš 1969 metų įvykius. — Lietuvos kunigai Dumbiauskas, Tamulevičius ir Zdebskis nuvežė į Maskvą memorandumą. Jame skundėsi religine padėtimi Lietuvoje. O ta padėtis tokia: vyskupai J. Steponavičius ir V. Sladkevičius namų arešte; šešiose vyskupijose tėra du senyvo amžiaus vyskupai; seminarijoje klierikų skaičius apribotas iki 25 kasmet; įšventinti į kunigus leidžiama per metus 5, o miršta keliolika; klierikų atrinkimą kontroliuoja partija; kunigų skyrimą kontroliuoja valdžios įgaliotinis Rugienius. Memorandumas prašė — leisti daugiau klierikų priimti; leisti daugiau kunigų įšventinti...

Už to memorandumo įteikimą visiem trim kunigam atimtos teisės eiti kunigo pareigas. Kunigui Dumbiauskiui, Garliavos ir Išlaužio klebonui, keliama byla — kaltinamas Sovietų Sąjungos "šmeižimu". Kiti du kunigai turėjo "įsidarbinti" įmonėse — Tamulevičius geležies fabrike Vilkaviškyje, Zdebskis Prienų apylinkėje nusausinimo darbuose. Tokis yra 1969 metų faktas.

1968 metų garantija skystis:

Prisimenam kitą faktą, 1968 metais paskelbtą "Tiesoje" (nr. 98, balandžio 26). Tai "TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumo įsakas", pasirašytas pirminko N. Podgorno ir sekretoriaus M. Georgrdze. Jame rašoma: "TSRS Aukščiausios Tarybos prezidiumas nutaria: 1. Visi valstybiniai ir visuomeniniai organai turi užtikrinti reikiamas sąlygas, kad būtų įgyvendinta TSRS piliečiams suteikta ir garantuota laisvė kreiptis su pasiūlymais, pareiškimais, skundais raštu ir žo-

džiu. Valstybiniai organai, įmonės, įstaigos, organizacijos, kolūkiai ir kitokios kooperatinės bei visuomeninės organizacijos, jų vadovai ir pareigūnai privalo priimti ir sutinkamai su savo įgaliojimais spręsti piliečių pasiūlymus, pareiškimus ir skundus...

7. Spręsdami pasiūlymus, pareiškimus ir skundus, pareigūnai privalo: atidžiai iširti jų esmę, reikalui esant pareikalauti reikalingų dokumentų, siųsti darbuotojus į vietas patikrinimui ir imtis kitų priemonių objektyviai klausimui sprendimui;

pranešti piliečiams, kokie nutarimai priimti dėl jų pasiūlymų, pareiškimų arba skundų, o jeigu pastarieji atmetami, nurodyti motyvus;

8. Pilietis, nesutinkąs su nutarimu, priimtu dėl jo pareiškimų arba skundo, turi teisę apskusti šį nutarimą aukštesniam organui...

15. Dėl to, kad laužoma nustatyta piliečių pasiūlymų, pareiškimų ir skundų svarstymo tvarka, dėl vilkinimo, biurokratiškos pažiūros į pasiūlymus, pareiškimus ir skundus kaltiesiems pareigūnams tenka drausminė atsakomybė sutinkamai su veikiančiais įstatymais.

Dėl tų pačių veiksmy, kurie padarė žymią žalą valstybės arba visuomenės interesams, arba piliečių teisėms ir įstatymo saugomiems interesams, taip pat dėl to, kad pareigūnai persekioja piliečius, padavusius skundus arba pareiškimus, pareigūnams tenka baudžiamoji atsakomybė pagal atitinkamus sąjunginių respublikų baudžiamųjų kodeksų straipsnius, kur kalbama apie pareigybinius nusikaltimus...

Ar teisę atstatyti ir persekiotojų nubausti: Tai gi pagal 1968 metų "įsa-

Nedaug laiko beliko iki 30 metų sukakties nuo tos tamsios 1939 rugpjūčio 23 nakties, kai Stalinas su Molotovu Kremliuje apsiėmė padėti Hitleriui pradėti karą ir išsiderėjo už tai sau Rytinę Lenkijos turėją teritorijos dalį, Estiją, Latviją ir Besarabiją. Tą naktį šamoklininkai dar paliko Lietuvą Hitleriui sudoroti. Bet neilgai Stalinas iškentė neišsireikalavęs ir Lietuvos. Kai tik buvo sudorota su Lenkija — o tai įvyko per nepilną mėnesį nuo šamokslinio sudarymo! — Stalinas tuoj pasiūlė Hitleriui: pasiimk, jei nori, lenkų Liubliną, kurį buvai mums užleidęs, bet leisk mums pasiimti Lietuvą!

Stai ką telegrafavo į Berlyną iš Maskvos Hitlerio pasiuntinys Schulenburgas aną rugsėjo 25 naktį, ką tik grįžęs iš pasimatymo su Molotovu, kuris perdavęs tokį Stalino pasiūlymą:

„Iš teritorijos, esančios į Rytus nuo demarkacijos linijos (čia kalba apie liniją Lenkijoje, ties kuria buvo sustojusios rusų ir vokiečių kariuomenės, užėmusios Lenkiją. E.) mums, vokiečiams, būtų pridėta Liublino provincija ir toji Varšuvos provincijos dalis, kuri siekia Bugą. (Provincijomis čia vadinamos Lenkijos vaivadijos. E.) Už tai mes, vokiečiai, turėtume atsakyti savo pretenzijų į Lietuvą. Stalinas šią sugestiją pažymėjo kaip būsimųjų derybų su reicho užsienių reikalų ministru objektą ir pridūrė, kad jei mes, vokiečiai, sutiktume, Sovietų S-ga tuoj pat imtųsi spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpjūčio 23 d. protokolą. Jis laukiąs dosnios vokiečių vyriausybės paramos. Stalinas įsakmiai išsiskaičiavo Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet nepaminėjo Suomijos“.

Rugpjūčio mėnesį šamoklininkai net ir slaptame protokole buvo atsargūs su žodžiais ir nevertėjo tokių, kurie visiškai

„įsa-“ tie trys Lietuvos kunigai turėjo teisę įteikti savo skundą. Pagal tą „įsaką“ jų skundas turėjo būti iširtas ir praneštas jiems atsakymas.

Pagal „įsaką“ tie pareigūnai, kurie minėtus kunigus persekioja, turėjo būti nubausti.

Ar bus nubaustas pirmoje eilėje „kulto reikalams įgaliotinis“ Rugienius? Deja, maža vilties, nes sovietiniai „įsakai“ ir „konstitucijos“ rašomos tik propagandai. Ir tie Rusijos ortodoksų du dvasininkai (kurių pareiškimas buvo Darbininke prieš porą metų paskelbtas) rėmėsi konstitucija ir įstatymais, nurodydami, kaip pareigūnai juos laužo. Bet ne pareigūnai buvo nubausti, o dvasininkai.

Ir Sovietų Sąjungos intelektualai rašytojai nurodinėjo, kad sovietinė konstitucija garantuoja žodžio laisvę, bet ne konstitucijos laužytojai, o intelektualai buvo pasiūti į kalėjimus, į koncentracijos stovyklas, į bepročių namus, nes sovietų konstitucijos ir įsakų žodžiai tėra tik melas smurtui pridengti — kaip ir Stalino laikais. O Rugienius yra toks vergas ir Maskvos įrankis.

Ar apie tą asmens teisiu lauzymą ir persekiojimą pranešta Žmogaus teisių komisijai Jungtinėse Tautose?

Kas privedė prie liūdnųjų birželio dienų

„Iš teritorijos, esančios į Rytus nuo demarkacijos linijos (čia kalba apie liniją Lenkijoje, ties kuria buvo sustojusios rusų ir vokiečių kariuomenės, užėmusios Lenkiją. E.) mums, vokiečiams, būtų pridėta Liublino provincija ir toji Varšuvos provincijos dalis, kuri siekia Bugą. (Provincijomis čia vadinamos Lenkijos vaivadijos. E.) Už tai mes, vokiečiai, turėtume atsakyti savo pretenzijų į Lietuvą. Stalinas šią sugestiją pažymėjo kaip būsimųjų derybų su reicho užsienių reikalų ministru objektą ir pridūrė, kad jei mes, vokiečiai, sutiktume, Sovietų S-ga tuoj pat imtųsi spręsti Baltijos kraštų problemą pagal rugpjūčio 23 d. protokolą. Jis laukiąs dosnios vokiečių vyriausybės paramos. Stalinas įsakmiai išsiskaičiavo Estiją, Latviją ir Lietuvą, bet nepaminėjo Suomijos“.

Rugpjūčio mėnesį šamoklininkai net ir slaptame protokole buvo atsargūs su žodžiais ir nevertėjo tokių, kurie visiškai

ašikiai rodytu, ką šamoklininkai galvojo. Būtent, tada jie dalinosi „interesų sferą“... Dabar, po mėnesio, jau kalbėjo nebe taip atsargiai: mes jums pridėsime tą ir tą plotą, o jūs atsakykite pretenzijų nuo to ir to. Labiausia įsidėmėtina tas, kad Stalinas dabar jau žadėjo tuoj pat „spręsti Baltijos kraštų problemą“ pagal rugpjūčio 23 d. protokolą. O tame protokole buvo kalbėta tik apie kažkokius „teritorinius bei politinius pertvarkymus“. Kai pasiūlė Liublino vaivadiją už Lietuvą, tai jau lengva suprasti, apie kokius „pertvarkymus“ ten kalbama. Bet reikšmingiausia tai, kad Estijai, Latvijai ir Lietuvai užimti Stalinas prašė Hitlerio sutikimo ir dosnios paramos! Tai turėtų labai gerai įsidėmėti ir visi dabartiniai komunistiniai istorikai Lietuvoje: ne lietuvių tautos ar liaudies, ir net ne Lietuvoje šį tą veikinėjusių komunistų, o tik Hitlerio sutikimo ir dosnios jo vyriausybės paramos Stalinas laukė prieš prade-

damas okupacijos žygį Baltijos valstybėse.

Hitleris nesibrangino. Leido Ribbentropui duoti Stalinui beveik viską, ko tik tasai prašo, kadangi manė paskui vistiek viską atsiimti. Ir štai, po trijų dienų nuo Stalino pasiūlymo, Maskvoj pasirašytas ankstesniojo slapto protokolo slaptas pakeitimas, būtent:

„1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptas papildomasis protokolas pataisomas (1 punktas) tuo būdu, kad Lietuvos valstybės teritorija atitenka SSSR įtakos sferai, tuo tarpu kai iš antros pusės Liublino provincija ir Varšuvos provincijos dalis atitenka Vokietijos įtakos sferai (žiūr. žemėlapi priėsdiančiame pasirašytos sienų ir draugiškumo sutarties). Kai tik SSSR vyriausybė imsis ypatingų priemonių Lietuvos teritorijoje savo interesams apsaugoti, dabartinė Vokietijos Lietuvos sieną bus ištaisyta sienos natūralumo ir paprastumo sumetimais tokiu būdu, kad Lietuvos teri-

torija, esanti į pietvakarius nuo linijos, pažymėtos prijungiamame žemėlapyje, atiteks Vokietijai.

Toliau pareiškama, kad aukščiausias sovietų S-gos priemonės nepalies dabar galiojančių ūkinių susitarimų tarp Vokietijos ir Lietuvos.

Maskva, 1939 m. rugsėjo 28 d.

Už Vokiečių reicho vyriausybę — von Ribbentrop.

SSSR vyriausybės pavestas — V. Molotov“.

Tai gi, Ribbentropas neatidavė Stalinui visos Lietuvos. Sutiko leisti Stalinui ar Molotovui imtis „ypatingų priemonių“ tai yra, įsiveržti Lietuvon ir ją užimti, bet išsireikalavo Molotovo sutikimą „ištaisyti sieną“. Ta „pataisyta“ siena turėjo eiti Nemunu: visa vadinamoji Suvalkija arba Užnemunė turėjo likti vokiečiams.

Vokiečiai tą slaptą susitarimą ne per daug slėpė. Tiesa, savo laiku apie jį niekas nieko nesužinojo tarp lietuvių, bet vokiečių pareigūnai net ir Kaune buvo šiek tiek apšviesti. Bent jau tada, kai Maskva pateikė Lietuvai ultimatumą, vienas vokiečių spaudos atstovas Kaune prasiarė, kad norintieji išvengti bolševikų, gali — užteks tik persikelti, pavyzdžiui, kad ir į Aleksotą — Kauno priemiestį kitoj pusėj Nemuno. Bet rusų kariuomenė, įsiveržusi į Lietuvą, kažkaip „užmiršo“ apie susitarimą „ištaisyti sieną“, ir užėmė visą Lietuvą, o paskui vėl ėmė su vokiečiais derėtis.

(Elta)

— Detroito kardinolas John Dearden neseniai priėmė penkių asmenų lietuvių delegaciją ir pasikalbėjo lietuviams rūpimais klausimais. Delegaciją sudarė L. B. apylinkės valdybos nariai: inž. Jonas Gaizutis — pirm., kun. A. Babonas, dr. K. Keblys, O. Valatkienė ir R. Korsakas. Kardinolui buvo įteiktas dr. Geručio redaguotas veikalas „Lithuania 700 Years“.

— L.S.T. Korpl. Neo-Lithuania vyriausioji valdyba rugpjūčio 23 — rugsėjo 1 ruošia stovyklą prie Michigano ežero gražioje ir erdvoje L. P. Ambutų vasarvietėje: Pottawattamie Resort, Route 3, Box 400, Benton Harbor, Mich. 49022.



1939 rugpjūčio 23 Vokietijos užsienio reikalų ministras von Ribbentrop pas Staliną.

NELĖ MAZALAITE

DEŠIMTOJI MŪZA

ISTRAUKOS IŠ KNYGOS

(2) Ji padarė istorijos mūza šlyškčia melage, teatro deivę pavertė kiaulių sugulove, ir poezijai išvertė kailį. Ir ji pradėjo pasakoti be baimės kas ji yra: — Mano vardas kvailybė. Mano vardas apgavimas. Mano vardas bailumas. — Kiekvienos nuodėmės vardas buvo jos, ir jos pirštų buvo tūkstančiai ir visais ji lietė žmones, ir ji juokėsi: — Jeigu kas ir dabar nepažįsta, kas aš iš tikrųjų esu — jis yra vertas to ką gaus. — Ir po to, tasai, kaip žmogus vadino, pranašas, pradėjo apsaakyti atvejus, kurie įvyks, ir kaip jie bus nukreipiami tos Dešimtios. Ir jie taip atitiko šios dienos atsitikimus politikoje, bažnyčioje, žmogaus sieloje, kad jis buvo kaip amirė.

Jam nereikėjo grįžti, jį pasivijo: aukštą vyras skubėjo į jį, jeigu būtų seni laikai, jį vadintu asketu, nes ir dabar negalėjai atpenėti jį pasauliu, toks jis liko amžiams atžymėtas vienuoliu. Bet jis prabilo griežtai, kaip įpykęs pasaulietis:

Jo sūnus pasakęs jam, kad prarado žaislą, tai nepadoru ir kriminališka išvilioti iš vaiko nuosavybę, už keletą skatikų. — Aš sumokėsiu jums, kiek norite, aš kaip tikslai rengiausi grįžti ir pasiteirauti kur likusi knygos dalis — tarė mano draugas — tačiau asketo veido atvykęlis rūščiai perkirto, jog tie daiktai nėra parduoti, ir jeigu jis nebūtų manęs, kad vaikas sunaikino iki paskutinio žodžio, būtų neužmigęs iš rūpesčio. Juk jo tikslas kovoti su prietarais, kaip su netikrais šventaisiais, tokie daiktai gali būti pavojingi atsilikėlio rankose, — ir jis išplėšė knygą iš žmogaus rankų ir skubiai nužengė į savo būstinę.

Žmogų suėmė begalinis nusiminimas, tarytum pagalbos šauksmas ar paskutinis perspė-

jimas tapo sunaikintas ir negali būti išgelbėjimo. Iki pamažu kažkas nusišvietė viduje ir jis atsiminė užmiršta: durys yra atidaros, nereikia rakto, perspėjimai išduoti seniai, ir yra apsigynimas — Viešpaties yra tarta apie viską.

Tačiau, kaip jis pasakojo, jam vis atrodė, kad jis tebelaito apnaikintus lapus, skaito ir stebi, ir atpažįsta daugelį dalykų kas buvo nusakyta ten, ir žino iš kur išteka jie. Jis žino, kad nėra pranašas nei aiškintojas paslėptų dalykų, jis tik tai pasižymi sau vieną kitą atvejį, tarytum palyginimui. Ir jis vartoja tiems užrašams palyginimų ir prasimanymų formą — pagal seną patirtį: jeigu nori pasakyti teisybę, apvilki ją pasaka.

Tai čia ir yra keli aprašymai, jie nesujungti jokiui bendru lanku, tiktai, kad juos pasirinko tas žmogus, apie kurį papasakosiu kitą kartą. Gal būt.

Našta

Tie, kurie atlikdavo vieną mūsų didžiojo, didžiosios valstybės, miesto salą, kur buvo apgyvendinta statula, vadinama Laisve — pasakojo, jog paskutiniaisiais keliais metais juto ten keistą — kaip čia nuskaičius — jutimą, nuotaiką, nežinomą jausimą. Jiems buvo neramu, jiems buvo liūdna, jiems atrodė nesaugu, tarsi galėjo

tuojau būti išmesti ar nulūžti su visa statula. Jiems sukosi galva, kažkoks dūzgesys sėmė viską, ir tai negalėjo būti vandens balsas, tasai lyg dejavimas, ir kartais kitam atrodė, jog statulos iškilniame vainike, ar jos akyse, buvo susimetę širšių ir jos zvimbė.

Nulipę jie žinojo, kad tai tik tai laikinas nuovargis, ir stebėjosi, kas išgalvojo tą kvaišą išmislą, lipti tokiais suktais, siaurais laiptais į beprasmes aukštumas — beveik iki švyturio — iki laisvės švyturio, ir kam? Iš tikrųjų, kam?

Ir jie niekuomet jau nekartojo to žygio, o jei prisiejo lydėti kokį užklydusį iš kito miesto, labai užsispyrusį atlikti piligrimo programą — jie atlydėdavo, bet nurodė kaip lipti, patys laukdavo žemai. Tačiau ir ten, taip ir ant žemės, kur bestovėtum, ar vaikščiotum — tas nemalonus, nežinomas jausmas buvo neatsikratomas, čia pat, tarytum potvynio grėsmė.

Bet kas galėjo paaiškinti kodėl taip yra — jeigu niekas nežinojo, ir negali paklausti pačios statulos: kas tau dedasi?

Kas jai atsitiko? Nieko, aki metus, ji sau stovėjo, kaip buvo iškelta, galinga ir didi, šaukianti, kad atiduotų jai prispaustus ir pavergtus, iš visur — ji priima ir globoja. Ji laikė savo žibintą, kaip užmirštos mažos tautos vaidilutės saugojo

amžinąją ugnį: savo gyvybės laidu — ji žinojo, kokios begalinės svarbos jos paskirtis, kad ji niekuomet neturės laiko užmigti, nustoti saugoti.

Ji taip ir darė, nieko nereikė, jeigu karo metais visi žiburiai buvo pridengiami, ji žinojo, jog kiekvienas atvykstantis laivas, kokia bebūtų juodžiausia naktis, — juto kurioje vietoje ji stovi, saugotoja, nematomas žibintas vistiek švietė jai, prieš pasaulio vartų, už kurių tikrai yra laisvė. Taip, ji galėjo didžiuliu savo verte ir darbu — ir ji didžiavosi.

Ir kaip gi nesidžiaugti jai, kai jau šviesa degė be baimės, pasibaigus karo ugnies krušom, ir ji pradėjo sveikinti, neskaičiuodama, tuos tikruosius laivus, apie kuriuos buvo užrašyta jos papėdėje, kurie buvo jos giesmių žibintai — išlaisvinti, išgelbėti. Ji regėjo žmonių akis, iš tolo atsuktas į ją — ir ji žinojo, kad jie girdi jos sveikinimą. Tačiau kodėl — kodėl ji pradėjo just keistus dalykus? Kodėl ji matė tokius skirtingus žengimus? Kai vieni pamerkdavo jai, kaip karčiamos mergės, ir jų kišenėse skambėjo pinigai, jie jau darė biznį ir pelnė dar neišlipę iš tremtinių laivo? Ir kiti — taip, tokių atsirasdavo vis daugiau, kurie žiūrėjo į ją, taip, sveikindami, ir jų širdys buvo dėkingos, bet jų akys buvo liūdnos, skęstan-

čios, ir jie klausė ją, stačiai klausė klausimo, kurio ji sakėsi, kad nesupranta: apie laisvę. Kokią? Juk jie atvažiuojo čia! Bet ji pradėjo bijoti, ir ji juto, kad jos akys tėra tuščios žalvario skylės. Kažkas buvo ištrūkęs iš vieno tokio laivo ir palindo po jos pamatais — ir pradėjo kalti ją iš naujo, ne svetimšalio dėkingumą, pavers tą statula, bet vertė ją gyventi, pradėjo jos viduje dirbti širdį ir žadinti, kad ji plaktų.

Statula Laisvė tikrai pradėjo gyventi, ir taip, kad nebegalėjo to sustabdyti. Ir vieną kartą ji labai išsigando, kad ji buvo pašaukta vardu, kaip niekas iki tol nevadino...

Ji beveik nuraudo iš susijaudinimo, kaip jauna mergytė, juk tai nuostabus meilės pareiškimas, tai dar viena giesmių pas gairė — bet kodėl toks skaudus?

Ir tasai jos vardo šaukimas nenustojo — jis ėmė garsėti, ir ūmai ji suprato, kad tai nebuvo vienas balsas: iš begalės vietų, nuo debesų, po vandens grindimis, iš visur šaukė: — Laisvė!

Maži, silpni, staigūs, staugiantys iš kentėjimo, ir užliūžę nebaigti, tarsi nužudyti viduryje šauksmo — jie kartoją vieną žodį — ji žinojo, tai jos šaukiasi, kad gelbėti. Tai tie, kur negalėjo atplaukti, nei atskristi, nei perbristi vandenynų, jie

negalėjo net kartoti jos prisaiką — užrašą po jos kojomis: jie visi buvo Ašarų Saloje. Tačiau ne toje, kuri yra jos kaimynystėje — tai visoje žemėje padalinta Ašarų Sala — ir iš jos nesimato deglo, rodančio kelią ir viltį — tai tie šaukėsi jos.

Jie šaukė nenustodami, jie pragrėžė jos žalvarines ausis — jos galva gėlė iš be perstogio girdėjimo, ir ji pradėjo gintis ir teisintis: — Taip, ji yra jų draugas, visų bičiulis, taip ji girdi jų raudojimus, taip ji padėdė, tačiau ji negali pasijudinti iš savo sargybos — kas būtų, jeigu ji pasitrauktų? Kas pasitiks laivus, kas sveikins atkeliavusius čia, į laisvę? Kas išstiks šį kraštą, jeigu ji nors sekunde pasišalinus? Mintis, kad ji ateitų pas juos, buvo stačiai šventvagiška: jos vieta čia, jos vieta čia, nes niekas kitas nėra taip jos reikalingas, niekas taip nemyli jos, kaip tie, kurių žemėje ji pašaukta į amžiną garbingą buvimą. Taip, ji linki tiems, kurie šaukiasi jos, kad jie galėtų keliauti — tegu jie susirandą laivą ar plaustą, tegu eina pėsčiomis, ji pasitiks ir juos — bet jos vieta yra čia. Jie gali ramintis, kad ji yra, kad jie žino kur ji yra, juk džiaugsmas žinoti, kad yra vienas kraštas, kur yra laisvė. Taip, linkite mane!

(Bus daugiau)



Dr. Antanas Razma kalba Lietuvių Fondo pavasariobankete Waldorf Astoria viešbutyje New Yorke. Nuotr. R. Kisieliūsis

VISAS DIDŽIASIAS JĖGAS Į VIENĄ KRŪVĄ

Dr. A. Razmos, Lietuvių Fondo pirmininko, kalba, pasakyta New Yorko vajuos proga su rengtoje vakariene, gegužės 17 d. Waldorf Astoria viešbutyje.

★

Amerikoje aktyvioji lietuvių visuomenė nėra gausi. Gal galime suskaičiuoti nuo 30 iki 50 tūkstančių, kurie kokių nors būdu išjungia ar prisideda prie lietuviško veikimo. Taigi esame maža masė ir didesnės masinės jėgos išvystyti negalėsime. Turime atsakyti kiekybės ir apsispręsti už kokybę. Bet koks susiskaldymas, veikimas pavieniui, konkurencija ar, nebuok Dieve, trukdymas, būtų mūsų jėgų ir lietuviško veiklos naikinimas.

Tad mūsų kasdieninis šūkis turi būti: visi į vieną talką, visas didžiasias jėgas į vieną krūvą!

Yra trys didžiosios jėgos, kurios turi vieną kitą remti, — tai kūrybinė, organizacinė ir finansinė jėga. Jos visos trys, suburtos drauge, turi sudaryti neišsėnkamą, milžinišką potencialą mūsų didiesiems darbams.

Kūrybinė jėga

Negalime skųstis savo kūrybinėmis pajėgomis. Nemažas skaičius jaunų lietuvių intelektualų užima gimnazijos, universitetų ar kitų mokyklų bei tyrimų — bandymų vietas.

Taip pat nemažai turime visokio žanro menininkų ir viso-

kių šakų mokslininkų. Mūsų vyresnioji karta padeda ir toliau ugdyti intelektualus ir kūrėjus. Jie ir yra mūsų pasididžiavimas ir lietuviškos visuomenės smegenys.

Dažnai šie naujieji intelektualai ir kūrėjai būna kritiški ir negali pakelti senų, prieš kelias dešimtis metų susidariusių veikimo formų. Mūsų veiksniai ir organizacijų pirmūnai turėtų jiems surasti vietą lietuviškoje veikloje. Reikia surasti ir naujų lietuviškos veiklos formų, per kurias jaunosios pritrauktume dirbti Lietuvos laisvei.

Jei mes to nesugebėsime, tai prarasime savo intelektualus ir kūrėjus. Jie neis dirbti amerikiečiams. Gi be šių jaunųjų intelektualų už 10-20 metų mūsų veiksniai ir kitos organizacijos pasidarys tik paprasti eiliniai senjorų klubai.

Kad mūsų lietuviška veikla nesulauktų tokio žiauraus likimo, privalome veikti naujoviškai ir originaliai, su atvira galvoseną, žiūrėdami į priekį.

Organizacinė jėga

Kai dirbame sutartinai, mūsų organizacinės jėgos taip pat didelės. Štai išauginome Lietuvių Bendruomenę, sukūrėme liutuanistinio švietimo tinklą, suorganizavome stovyklas, rengiame tautinių šokių ir dainų šventes, pasaulinius seimus su didingomis programomis, jaunimo, kultūros kongresus, rezoliucijų komitetas pasiekė net šio krašto kongresą, stotame kultūros židinius, plačiu mastu rengiame Vasario 16-tos minėjimus.

Tai ir parodo, kad mes esame susiorganizavę. Šiuo susiorganizavimu mes galime ir pasidžiaugti.

Vystydami mūsų organizuotą pajėgą, ir toliau turime remti

Lietuvių Bendruomenę, kuri egzistuoja kiekvienoje laisvo pasaulio dalyje, kur gyvena bent kelios lietuviškos šeimos.

Per Lietuvių Bendruomenę mes organizuoti vystome liutuanistinį švietimą ir vykdomė kultūrinius darbus. Per Lietuvių Bendruomenę mes galime priminti ir amerikiečiams, kad Lietuva yra Maskvos imperialistų kolonizuota.

Tik gerai susiorganizavę galėsime prasiveržti į amerikiečių visuomenę ar į tarptautines sritis ir ten priminti Lietuvos išlaisvinimo reikalą. Čia turime būti gudrus kaip lapės — turime panaudoti asmeninius ryšius su amerikiečiais. Turime panaudoti ir iškilusius lietuvius, per kuriuos bus lengviau priminti mūsų krašto padėtį. Panaudodami tuos pačius metodus, turime veržtis į amerikiečių spaudą, radiją, televiziją. Šiem reikalams nesigailėkim nė finansinių išlaidų.

Norėdami pasiekti dar didesnių laimėjimų, turim išsigydyti kai kurias visuomenines žaizdas. Išoperuokime iš savo tarpo nežabotą asmeninę ambiciją, kenksmingą pavydą, kad kitom grupėm geriau sekasi visuomeniniame darbe, neiekinime kitų, viešai prikišdami, kad jie priklauso ar nepriklauso kokiom partijom ar grupėm.

Kartais lietuviškai visuomenei sunku pastebėti tuos individus, kurie savo tuščias ambicijas stato aukščiau už Lietuvos reikalus. Čia turėtų patarauti lietuviška spauda, juos atitinkamai pristatydamą visuomenei, kad nuo jų apsaugotų. Nereikia leisti, kad tie individai įneštų daug kartėlio ir intrigų į mūsų veiklą.

(Bus daugiau)

KOMPOZITORIUI B. BUDRIŪNUI ĮTEIKTOS PREMIJOS

LOS ANGELES, CALIF.

Kompozitoriui Broniui Budriūnui, laimėjusiam PLB valdybos skelbtame giesmių konkurse dvi premijas, balandžio 26 LB Vakarų apygardos valdyba Šv. Kazimiero parapijos salėje suorganizavo tų premijų įteikimo iškilmes.

Iškilmes pradėjo apygardos pirmininkas Ig. Medziukas, pasidžiaugdamas kompozitoriaus Budriūno laimėjimais ir jo kūrybos vertybėmis, išlaikant lietuvių išsivijoję ir ją perduodant jaunajai kartai, nes poezija, kompozitoriaus apvilta muzikiniu drabužiu, anot Beethoveno, išskelia ugnį iš vyrų širdžių ir išspaudžia ašaras iš moterų akių.

Rašytoja Alė Rūta ilgoje apžvalgoje nupasakojo kompozitoriaus B. Budriūno kūrybinį kelią, išskeldama jo gilią teoretinį pasiruošimą, igimtus gabumus ir neišsėnkantį energiją. Ji ilgiau apsisotojo prie kai kurių kompozitoriaus kūrinių, juos smulkiai išnagrinėdama.

Prie garbės stalo, be paties laureato kompozitoriaus B. Budriūno ir jo artimųjų, sėdėjo Lietuvos generalinis konsulas dr. Julius J. Bielskis, prel. Jonas A. Kučingis, Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis ir dr. Antanas Butkus, PLB vykd. vice-pirmininkas, kuris ir įteikė iš Clevelando atvežtas paskirtąsias premijas.

Kompozitorių sveikino gen. konsulas dr. J. J. Bielskis, Bernardas Brazdžionis (įteikdamas momentui parašytą eilėrašitį ir dovaną), skautų vardu Rimtautas Dabšys, Šv. Kazimiero parapijos choro vardu jo pirmininkas Algis Raulinaitis, įteikdamas dovanas, ir k. Raštu ir telegramomis, kurias perskaitė A. Raulinaitis, laureatą sveikino daugelis jo pažįstamų ir bičiulių: tėvas Bruno Markaitis, S. J. Darbininko redaktorius tėvas dr. Kornelijus Bučmys, O. F.M., kun. dr. Petras Celiešius, muzikas Bronius Jonušas, solistai — Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Stasys Baras, Juozė Augaitytė, Omahos lietuvių choras Rambynas, Chicagos lietuvių opera, rezoliucijom remti komiteto pirm. Leonardas Valiukas, LB Los Angeles apylinkės pirm. Liudas Balvočius ir daugelis kitų. Kompozitorius Juozas Žilevičius savo sveikinime, tarp kita ko, pažymėjo: „Jūsų kūryba yra visada aukštos rūšies, įdomi, gyva, ugninga; naudojamos nenudevėtos harmoninės priemonės įdomiai jungiamos. Melodijos esti sklandžiai vedamos, todėl visada maloniai klausomos. Esate suradęs savo muzikinę kalbą, kurios „tarmė, vos tik išgirdus, iš karto galima atpažinti, o tai yra nenustojančios kūrybinės pajėgos reiškimosi vaisius“.

Komp. B. Budriūnas padėkojo visiem jį įvertinusiems, taip pat atėjusiems į premijų įteikimo iškilmes.

(Bus daugiau)

mo iškilmes pasidžiaugti jo pasiektais kūrybiniais laimėjimais. Bet kartu jis ir pastebėjo, kad ligi šiol permažai buvo skiriamos dėmesio skatinti muzikinei kūrybai.

Po to buvo B. Budriūno kūrinių koncertas. Kitų kūrinių tarpe buvo atliktos ir premijuotosios giesmės: Lietuvis giesmė (žodžiai V. Putino-Mykolaičio) ir Mūsų žemė — Lietuva (žodžiai Bernardo Brazdžionio). Koncertą atliko Šv. Kazimiero parapijos choras, diriguojant pačiam B. Budriūnui. Dalyvavo ir solistai: Ona Deveikienė, Birutė Dabšienė ir Rimtautas Dabšys. Kūrinį „Nemunas lauzia ledus“ pianinu atliko

Raimonda Apeikytė, kuri akomponavo ir chorui. Koncertinės programos vedėja buvo Violeta Gedgaudienė.

Koncertui pasibaigus, žmonės dar ilgai iš salės nesiskirtė. Kiekvienas laikė sau garbe paspausti ranką publikos mylimam kompozitoriui.

Tenka pažymėti, kad B. Budriūnas savo kompozicijom pasi-renka dažniausiai patriotines temas; tai neabejotinai reikšminga uždegti lietuviškos ugniai. 1956, surengus jo kūrinių koncertą, LB Los Angeles apylinkė gautą pelną inėšė į jo kūriniui leisti fondą. Būtų prasminga, jei JAV lietuviai šį fondą išugdytų. Tuo būdu būtų atliktas didis vertingas patriotinis darbas

I. M.



Kompozitorius Bronius Budriūnas premijų įteikimo metu. Nuotr. L. Kanto

DETROITO ARKIVYSKUPIJOS SINODUI PASIBAIGUS

(tęsinys iš pereinoto nr.)

VYTAUTAS KUTKUS

Liturginė komisija įsakė, kad kiekviena parapija turėtų komitetą liturginiam klausimam ne vėliau kaip šėšiu mėnesių laikotarpy. Ši komisija leido suselvinti daug liturginių ceremonijų — taisyklių. Vaikai galės priimti pirmąją komuniją, kai pagal klebono ir tėvų nuomonę bus pakankamai subrendę, nebūtinai sulaukę tam tikro amžiaus. Išpažintis prieš pirmąją komuniją neturėtų būti privaloma, bet vietoj to vaikai turėtų būti priversti išpažintis tik sulaukę tinkamo amžiaus. Vargonai pripažinti kaip svarbūs liturgijoje, bet ir kiti instrumentai gali būti naudojami, prisitaikant prie kultūros ir kitų susirinkusiųjų sąlygų. Choralai — mišrus, vyrų, moterų ir vaikų — labai pageidaujami. Kunigai pamaldų metu turi būti apsigirengę pagarbiai, bet stilūs ir medžiaga turi derintis prie besimeldžiančiųjų. Drabužiai turi būti paprasti ir kuklūs, pagal nustatytas taisykles.

Pasauliečių komisija paruošė dvi taisykles. Pagal vienas įkuriamą naują įstaigą — kardinolo atstovo pasauliečių reikalams, kuri turės teisę įgyvendinti visus šios komisijos pasiūlymus. Kitos taisyklės įsako, kad rinkti pasauliečiai būtų parapijų, vikariatų ir visos vyskupijos komitetų nariai.

Kunigų komisija priėmė devynis arkidiecezijos įstatymus, kurių kai kurie jau įgyvendinami. Sudaromas kunigų senatas. Taip pat įkuriamas atstovo kunigam įstaiga, kuri tiesiogiai atstovaus kardinolui visų kunigų reikaluose. Ši įstaiga drauge su arkivyskupijos komitetu rekomenduos, kiek laisvo laiko, įskaitant atsotogas, bus duodama kunigam. Kunigų senatas ir arkivyskupijos komitetas padės nustatyti kunigų algų dydį. Kunigų komisija ragina, kad visi kunigai dalintųsi atsakomybe ir veiktų kaip „kompanija“ iš brolių darbininkų, kurioje nėra vietos laipsniui ir privilegijai tose parapijose, kur yra daugiau kaip vienas kunigas, nors vienas iš jų ir yra paskirtas klebonu.

Vienuolių komisija nutarė sudaryti du arkidiecezijos vienuolių komitetus. Į vieną įeis tik vienuoliai broliukai ir vienuolės seselės, o į kitą — tik vienuoliai kunigai. Vienuolių atstovai įeis į tų parapijų komitetus, kuriuose jie dirba. Šios arkivyskupijos vienuolynų viršininkai reguliariai susitiks su pačiu kardinolu arba jo atstovu vienuolių reikalams.

Auklėjimo komisija siūlo ir toliau katalikų Bažnyčiai išlaikyti, pagerinti ir net išplėsti katalikiškų mokyklų tinklą, ypačingai neturtinguose rajonuose. Taip pat siūlo, kad katalikų mokyklos būtų atviros visiem aplink jas gyvenantiems vaikams. Komisija pritarė į-

steigimui naujo krikščioniško formavimo departamento, kuris prižiūrės auklėjimą vyskupijoje.

Komisija apylinkės reikalams siūlė paremti tas programas, kurios rūpinasi namų statyba nepasiturinčiom šeimom. Ragino išvystyti didesnę veiklą alkoholikų ir narkozininkų reikalui, taip, kad jie būtų laikomi ne kriminaliniais nusikaltėliais, bet nesveikais žmonėmis. Ši komisija taip pat rekomendavo, kad visos socialinės ir labdaros organizacijos ir visos tos įstaigos, kurios rūpinasi vaikais, jaunuoliais, netekėjusiom motinom ir seneliais, peržiūrėtų savo uždavinius ir programas ir nustatytų jų svarbumo eilę, taip, kad svarbiausi reikalai būtų atliekami pirmiausia.

Misijų komisija sudarė organą visiem misijų reikalams koordinuoti. Tas organas bus atsakingas už suradimą, atrinkimą ir paskyrimą pasauliečių misionierių. Misijų komisija įspėjo prieš per didelį tautiškuomo (nacionališkumo) ir vakarietiškumo brukimą svetimuose kraštuose vardan krikščioniškumo.

Ekumeninė komisija nutarė, kad ekumenizmo principai privalo būti įtraukti į katalikų religines instrukcijas, knygas ir visas kitas katalikiško auklėjimo formas. Katalikai raginami vengti atversti kito tikėjimo žmones neprotingais ar prievart-

tos būdais. Isteigta ekumeninė komisija, kuri turės būti pavyzdžiu visom katalikiškom įstaigom. Kiekviena parapija turės nusistatyti, kaip ji bendradarbiaus su savo apylinkėje esančiomis kitomis bažnyčiomis ir kaip kvies visus krikščionis dalyvauti savo katalikiškoje veikloje. Manoma, kad mūsų kunigų dalyvavimas įvairių tikėjimų kunigų organizacijose gali daug padėti tarpusavio susipratimui.

Administracinė komisija, tarp kitų dalykų, kuriuos jau anksčiau minėjau (vikariatų sudarymas ir kanceliarijos panaikinimas), reikalauja, kad arkidiecezija kasmet paruoštų savo biudžetą, kuris turėtų būti peržiūrėtas arkidiecezijos kunigų tarybos. Panašūs biudžetai privalo būti paruošti ir kiekviena parapijai. Visi parapiečiai turi turėti balsą parapijos reikalų sprendime. Finansinius reikalus turi tvirtinti parapijos rinktas komitetas.

★

Kaip matote, visi nutarimai ir siūlymai yra daugiau ar mažiau bendro pobūdžio. Jais remiantis, dabar ruošiamos smulkios taisyklės. Jom visom aprašyti spaudoje reikėtų daug vietos. Mielus skaitytojus kitą kartą supažindinsiu tik su parapijų komitetų pareigomis ir teisėmis.

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti: **GLenmore 2-2923**

Gegužės mėnesio AIDAI

Straipsniai: Antanas Paškus — Teilhard'o Dievas; Vladas Jakubėnas — „Dana“ (J. Gaidello operos premjera); dr. P. Reklaitis — Mykolas Arkangelas Palloni; Leonardas Dargis Naujoji ekonomika ir jos kūrėjas Keynes; Aleksandras Pakalniškis — Zemaičių tvoros.

Iš grožinės literatūros: Antanas Gustaitis — Eilėraščiai.

Apžvalgoje rašo: J. Kojelis — Naujos gyvybės laisvės kovai ieškant; K.P.C. — Vyskupas A. Deksnys; Arch. V. P. Zubas — Tautinių tradicijų svarba išsivijus architektūroje.

Recenzijos: A. V. — A. Baužinskaitės-Kairienės „Detalės“; J. Jakštas — Senosios „Lietuvos sostinės“ Amerikoje istorija.

Viršelio 1 psl. — A. Dargis: Kompozicija (aliejus, 1969).

Šis numeris iliustruotas A. Dargio tapybos darbų nuotraukomis.

Aidus leidžia lietuviai pranciškoniai; redaguoja dr. Juozas Gėrnys, 27 Juliette St., Boston, Mass., 02122; administruoja T. Benvenutas Ramanuskas, O.F.M., 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.



Irena Valeckytė Chicagoje turi savo baletų mokyklą, kuri gegužės 10 Jaunimo Centre surengė savo vakarą ir pastatė „Pelenės“ baletą. Nuotraukose peteliškės ir princų palydovas, iš k. į d. Gilė Lubinskaitė, Audronė Brakauskaitė, Linda Norkaitytė, Zuzana Rimšaitė, Karina Norkaitytė, Laimutė Stropūtė ir Saigūnas Degutis. Nuotr. Z. Degučio.



Zydi-agonos

Nuotr. R. Kisieliūsis

Naujas pranciškonų kunigas

Birželio 7, šeštadienį, 8 v.r. Amerikos Tautinėje Nekaltai Pradėtosios Svč. Mergelės Marijos Sventovėje Washingtone vysk. Edward J. Herman į kunigus išventino pranciškona vienuolį — diakoną Tada Degutį. Šiose iškilmėse dalyvavo visa eilė lietuvių pranciškonų: iš New Yorko — tėv. Juvenalis Liauba, tėv. Jurgis Gailiulis, brolis Viktoras Biveinis; iš Kennebunkporto — provincio las tėv. Leonardas Andriekus, tėv. Gabrielis Baltrušaitis, tėv. Steponas Ropolas, tėv. Eugenijus Jurgutis; iš Toronto — tėv. Paulius Baltakis. Taip pat dalyvavo naujojo kunigo artimieji bei bičiuliai iš Chicagos.

Primicijų mišias aukos birželio 15, sekmadienį, 1 val. popiet lietuvių šv. Kryžiaus bažnyčioje Chicagoje. Kitos primicijos bus rugpjūčio 3 Kennebunkporte, Maine, per Lietuvių dieną.

Šis naujas kunigas yra iš Trakų apskrities, Semeliškių valsčiaus, Novasiolekų kaimo. Gimęs pirmojo pasaulinio karo metu. Tėvai buvo nedidelio ūkininkai, turėjo 7 ha žemės. Šeima buvo gausi — net 9 vaikai, iš kurių užaugo tik trys. Vyriausiasis brolis Vacys, sesuo Domutė, mirusi 1940, ir dabartinis kunigas, kurio vardas buvo Jonas.

Iš nedidelio ūkio mokslus eiti buvo sunku, juoba, kad, būdamas dešimties metų, neteko savo tėvo. Baigęs pradžios mokyklą 1929, įstojo į Aukštadvario vidurinę mokyklą, kurią baigė 1934. Toliau mokytis nebuvo galimybės.

Nukeliavo į Marijampolę ieškoti laimės. Ten dirbo marijonų spaustuvs administracijoje ir tikėjosi bedirbdamas mokytis, bet tais pačiais metais mirė motina, jis pats — peršalo ir susirgo. Jį globojo Aukštadvario kapelionas kun. Albinas Zilinskas.

Nuo čia prasidėjo margas Jo no gyvenimas. Teko jam išeiti didelę gyvenimo mokyklą, teko dirbti įvairiose įstaigose, sutikti daug žmonių. Gyvenime jis ugdė savo charakterį, mokėsi dirbti ir siekti savo tikslo.

Štai jam teko dirbti tokias darbus Lietuvoje — dirbo berniukų oratorijoje Ukmergėje, vadovavo gimnazijos kapeliono įsteigtam bendrabučiui; persikėles į Kauną, dirbo Ryto, vėliau Zaišo spaustuvs administracijoje, lankė buhalterijos

kursus, dalyvavo jėzuitų choro, Darbo Rūmų teatre, dirbo Prisikėlimo bažnyčios statybos raštinėje, tos pačios parapijos raštinėje, šv. Vincento draugijos Prisikėlimo parapijos skyriuje, ėjo net senelių ligoninės reikalų vedėjo pareigas, buvo Paramos bendrovės buhalteriu, lankė vakarinę suaugusių gimnaziją, kurią baigė 1944.

Buvo susitaręs stoti į Vilniaus kunigų seminariją, bet tą metą į Lietuvą grįžo raudonoji armija, — Vilnių greit užėmė. Rudenį jis dar buvo įstojęs į Telšių kunigų seminariją, bet neilgai, nes vėl reikėjo toliau

trauktis į Vakarus. Vokietijoje lankė Eichstaetto kunigų seminariją. Ten išbuvo iki 1949.

Į Ameriką atvykęs 1949 birželio 10, apsisitojo Rochesteryje pas savo pusbrolių ūkininką. Tuoj padėjo kitiems atvykti į Ameriką. Dirbo ūkyje, prie geležinkelio, pagaliau persikėlė į Detroitą, kur dirbo automobilių pramonėje, prie kelių statybos, vakarais lankė technikos-inžinerijos mokyklą, baigė braižybą 1956. Tada persikėlė į Chicago ir dirbo kaip braižytojas.

Darbas su jaunimu
Visą laiką jis mieliai dirbo su

jaunimu. Detroitie prisidėjo prie Dainavos stovyklos tvarkymo, gi Chicagoje dirbo su moksleiviais ateitininkais ir sportininkais. Buvo suorganizavęs bent kelias krepšinio komandas. Visus tuos jaunuolius glaudė ir globojo jėzuitų išlaikomas Jaunimo centras.

Išėjęs tokią didelę ir plačią gyvenimo mokyklą, jis 1965 apsisprendė stoti į pranciškonų vienuolyną. Vienuolyne gavęs Tado vardą, naujokyną atliko Kalifornijoje, teologijos studijas tėse Wappingers Falls pranciškonų kunigų seminarijoje ir Washingtone.

LIETUVIŲ DIENA IR MENO ŠVENTĖ

LOS ANGELES, CALIF.

parodomasis koncertas įvyko birželio 7.

Šv. Kazimiero parapijos šeštadienį mokykla birželio 8 paminėjo 20 metų sukaktį. Per šį laikotarpį mokykla perėjo didelį vargo kelią, kol iš požemio persikėlė į dabar turimas erdvasias ir moderniškas patalpas. Pradėta su mažu būreliu, o šiemet ją lankė 92 mokiniai.

Šv. Kazimiero parapijos mokyklos 4-os laidos išleistuvės įvyko birželio 8. Mokyklą baigė 43 mokiniai, jų tarpe 11 lietuvių: T. Bačkauskas, V. Bandžiulis, J. Domkus, N. Keršis, O. Matulaikytė, A. Paškauskas, R. Paškauskas, V. Ruokis, M. Šeškas, T. Sačikas ir L. Žaliūnaitė. Visi jie gavo ir 8-nių skyrių lietuvių kalbos pažymėjimus.

Vaikų aikštelė šv. Kazimiero parapijos patalpose pradės

veikti birželio 18. Ateitininkų sendraugių rūpesčių vaikai nuo 5 iki 12 metų amžiaus kiekvieną trečiadienį nuo 6:30 iki 8 val. vak. patyrusių vadovų priežiūroje galės gražiai praleisti laiką, išmokyti žaisti, piešti ir sportuoti.

Jurgio Gliaudos premijuoto romano pristatymas ir Dirvos novelės konkurso premijų įteikimas laimėtojam Jurgiui Gliaudai ir Andriui Mironui bus šv. Kazimiero parapijos salėje birželio 22, sekmadienį, 11:30 val. Pagrindinę paskaitą skaitys prof. dr. Elena Tumienė. Premijas įteiks pats novelės konkurso mecenatas Simas Kašeliūnas iš Chicagos. Rengia L. B. ir L.T.S. Los Angeles skyrius.

Išvežtųjų minėjimas, rengiamas latvių, įvyks birželio 22, sekmadienį, 3 val. popiet šv. Kazimiero parapijos salėje. Meninėje dalyje dalyvaus visų trijų Pabaltijo valstybių menininkai.

L.A.L.B. Jaunimo ansamblis, įkurtas 1959 ir išaugęs iš šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos, mini 20 metų veiklos sukaktį. Birželio 28, šeštadienį, 7 val. vak. Sheraton-West viešbutyje bus atliktas koncertas. Birželio 29, sekmadienį, 10:30 val. ryto šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje pamaldos. Po jų parapijos salėj jaunųjų meno parodos atidarymas. 3:30 val. po-

NEW BRITAIN, CONN.

Lietuviai laimėjo dvi premijas

NEW BRITAIN, CONN.

Gegužės 4 New Britaine įvykusiame Lojalumo dienos paradede Connecticut lietuvių laimėjo dvi pirmas premijas. Gavo dvi trofejas: vieną — kaip didžiausias paradedalyvavęs vienetas (po Amerikos karo veteranų), antrą — už geriausią grupinį pasirodymą.

Lietuviai paradedalyvavo su plakatais ir vėliavomis. Pirmiausia buvo nešama 50 Amerikos vėliavų, skirtų kiekvienai Amerikos valstijai. Po jų buvo nešama 51 Lietuvos vėliava — 51-rių metų nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukačiai atžymėti. Iš jų 29 vėliavos buvo perrištos juodais kaspalais — priminti, kad jau 29 metai, kai Lietuva yra vėl pavergta.

Vietinis laikraštis New Britain Herald, plačiai aprašydamas šį paradą, pirmame puslapyje įsidėjo lietuvių eisenos nuotrauką.

Šv. Andriejaus parapijoje

Gegužės 2-4 parapijoje vyko 40 valandų atšaldai. Pamokslus pravedė tėvas kun. K. Zvirblis, O.P. Šie atšaldai iki šiol būdavo spalio mėnesį. Naujo klebono kun. E. Gradecko jie atkelti į gegužės mėn.

Gegužės 18 parapijoje surengė pavasario koncertą, ku-



Tėv. Tadas Degutis, O.F.M., į kunigus išventintas birželio 7 Washingtone

IŠ VISUR

— Vysk. Antano Deksnio konsekracija įvyks birželio 15 d. 4 val. popiet Belleville katedroje. Kad būtų užtikrinta vieta visiem vyskupo artimiesiems pasauliečiams, jie bus įleidžiami su bilietais. Po konsekracijos apeigų Bellevillės vyskupija ruošia banketą vyskupui A. Deksnui pagerbti. East St. Louis mieste yra sudarytas lietuvių komitetas nakyvėms aprūpinti iš toliau atvykstančius. Birželio 22, sekmadienį, 3 val. popiet vysk. A. Deksnys savo lietuvių bažnyčioje East St. Louis mieste aukos pirmas pontifikalines mišias, kurių metu lietuviškai ir angliškai pamokslus pasakoti yra pakviestas kun. J. Prunkskis.

— Rochesterio L. B. naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Miškinis, vicepirm. inž. Draugelis, sekret. V. Litvinas, išd mok. A. Gečas ir kultūros reikalų vadovas E. Vidmantas.

— Amerikos Lietuvių Taryba sudaro platų garbės komitetą, į jį kviečiant žymius JAV politikus ir nusipelnusius lietuvių visuomenės veikėjus. Pakviesti amerikiečiai mieliai sutinka komitetas įsijungti ir, pranešdami apie sutikimą, savo laiškuose prisimena pavergtos Lietuvos bylos reikalą. Amerikos Lietuvių kongresas įvyks Darbo dienos savaitgalį, Detroito. Lietuvių organizacijų atstovus ir visą lietuvių visuomenę Alto valdyba kviečia kongrese dalyvauti.

— Prof. dr. Vytautas Vardys, Oklahomos universiteto politinių mokslų dep. vedėjas, su šeima birželio 2 išvyko į Muencheną, Vokietijoje, kur vadovaus to paties un-to politinių mokslų skyriaus vasaros semestru. Vokietijoje išbus iki rugsėjo mėnesio.

— Mergaičių registracija kyla Putnamo stovykloje, bet dar yra laisvų vietų. Skubinkitės užregistruoti, kad vasarą galėtumėte praleisti gražioje Putnamo sodyboje. Stovykla prasideda birželio 29 ir baigiasi liepos 27. Priimamos mergaitės nuo 7 iki 16 metų. Rašykite adresu: Immaculata Camp, Putnam, Conn. 06260, telefonas: (203) 928-5838.

IEŠKOMAS

dr. Frank Mockus, po antro pasaulinio karo atvykęs į JAV ir gyvenęs netoli Chicagos. Jo ieško brolis, gyvenęs Landeck, Vokietijoje. Jis pats arba apie jį žina prašomi pranešti adresu: Dr. Peter Kudyba, 320 Littleton Road, Parsippany, N. J. 07054.

ba: 20 Humberview Rd., Toronto 325, Ont., Canada. MASCV

P.S. Kitos stovyklos: jaunučių Dainavoje — nuo liepos 6 iki 19; moksleivių ir jaunučių Wasagoje — nuo liepos 6 iki 19; Baltijos moksleivių ir jaunučių Montrealyje — nuo liepos 19 iki 27; moksleivių ir jaunučių Kennebunkporte — nuo rugpjūčio 3 iki 17; Kalifornijos jaunučių — nuo rugpjūčio 17 iki 24.

DAUGIAU APIE STOVYKLAS

Moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje vyksta nuo birželio 22 iki liepos 5. Mokestis (su registracija) už dvi savaites: vienam — 55 dol., dviem iš tos pačios šeimos — 85 dol., trim šeimos nariams — 110 dol., ketvirtam — veltui. Už vieną savaitę: vienam — 30 dol., dviem — 50 dol., trim — 60 dol. Mokestį mokėti stovykloje. Čekių rašyti: Lithuanian Catholic Youth Assoc. Ateitis, Inc.

Registruotis pas šiuos asmenis:

Chicagoje — pas R. Pauliukonį, 1725 W. Wilson, Chicago, Ill. 60640;

Cicero — pas dr. Kisielių, 1634 S. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650;

Detroito — pas dr. A. Damašų, 8050 Hartwell, Detroit, Michigan;

Grand Rapids — pas G. Luškoševičiūtę, 1053 Hamilton N W, Grand Rapids, Mich. 49504;

Hamiltono — pas J. Pleinį, 137 Gladstone Ave., Hamilton, Ont., Canada;

Los Angeles — pas J. Raulinaitį, 3758 Glenfeliz Blvd., Los Angeles, Calif. 90039;

Montrealy — pas seserį Margaritą, 1450 Rue de Seve, Montreal, P. Q.;

Racine ir apylinkėse — pas S. Milašų, 4320 75th St., Kenosha, Wisc.;

Rochesteryje — pas B. Krokį, 69 Fern Castle Dr., Rochester, N. Y. 14622;

Rytuose — pas J. Gailą, 121 Antietam Rd., Barclay Farms, Cherry Hill, N. J. 08034.

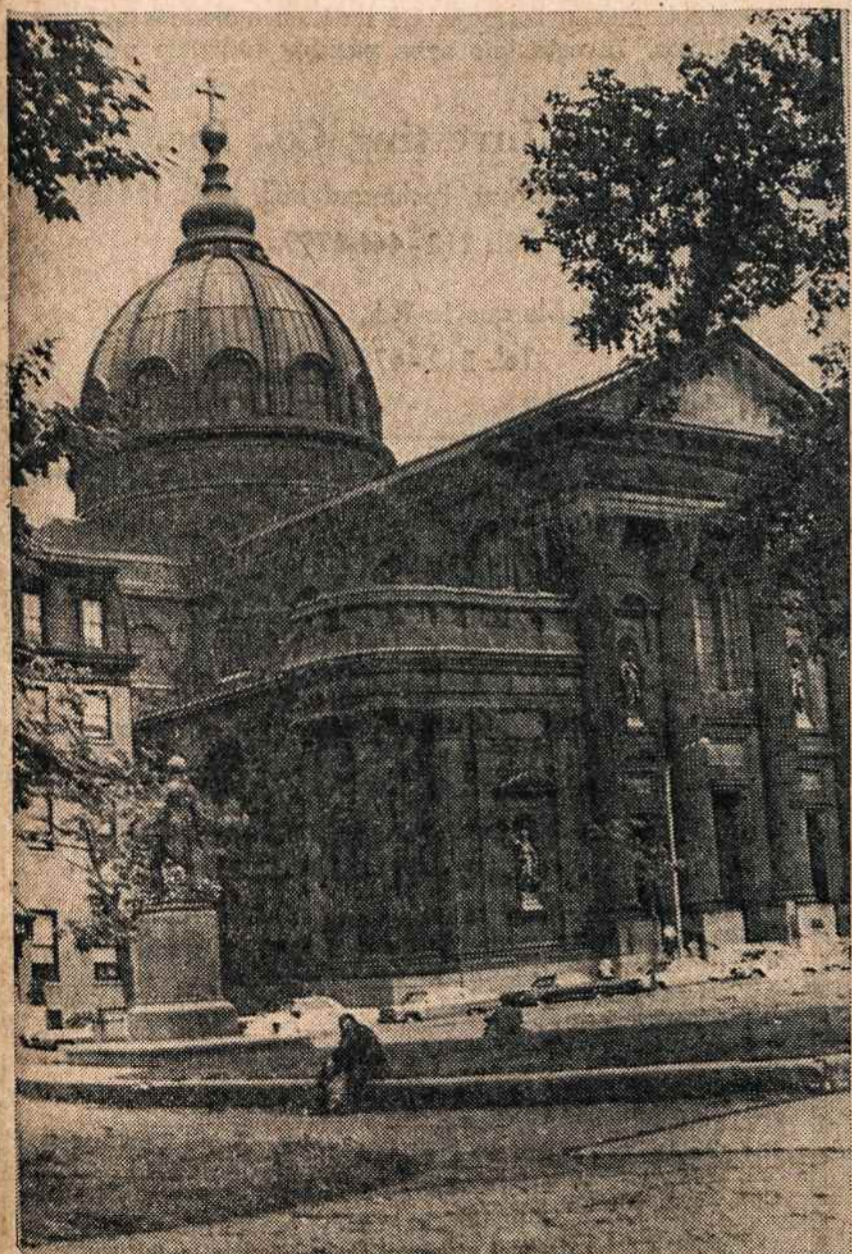
Loterijos bilietai turėtų būti išplatinti iki moksleivių stovyklos pradžios Dainavoje. Traukimai vyks stovyklai baigiantis, liepos 5.

Primename, kad stovyklos metu bus žygis Ateities žurnalui remti. Stovyklautojai eis 25 mylias ar daugiau ir turės turėti susiradę po kelis žmones, kurie mokės susitartą sumą pinigų už kiekvieną nueitą mylią. Visi pinigai bus skiriami Ateičiai.

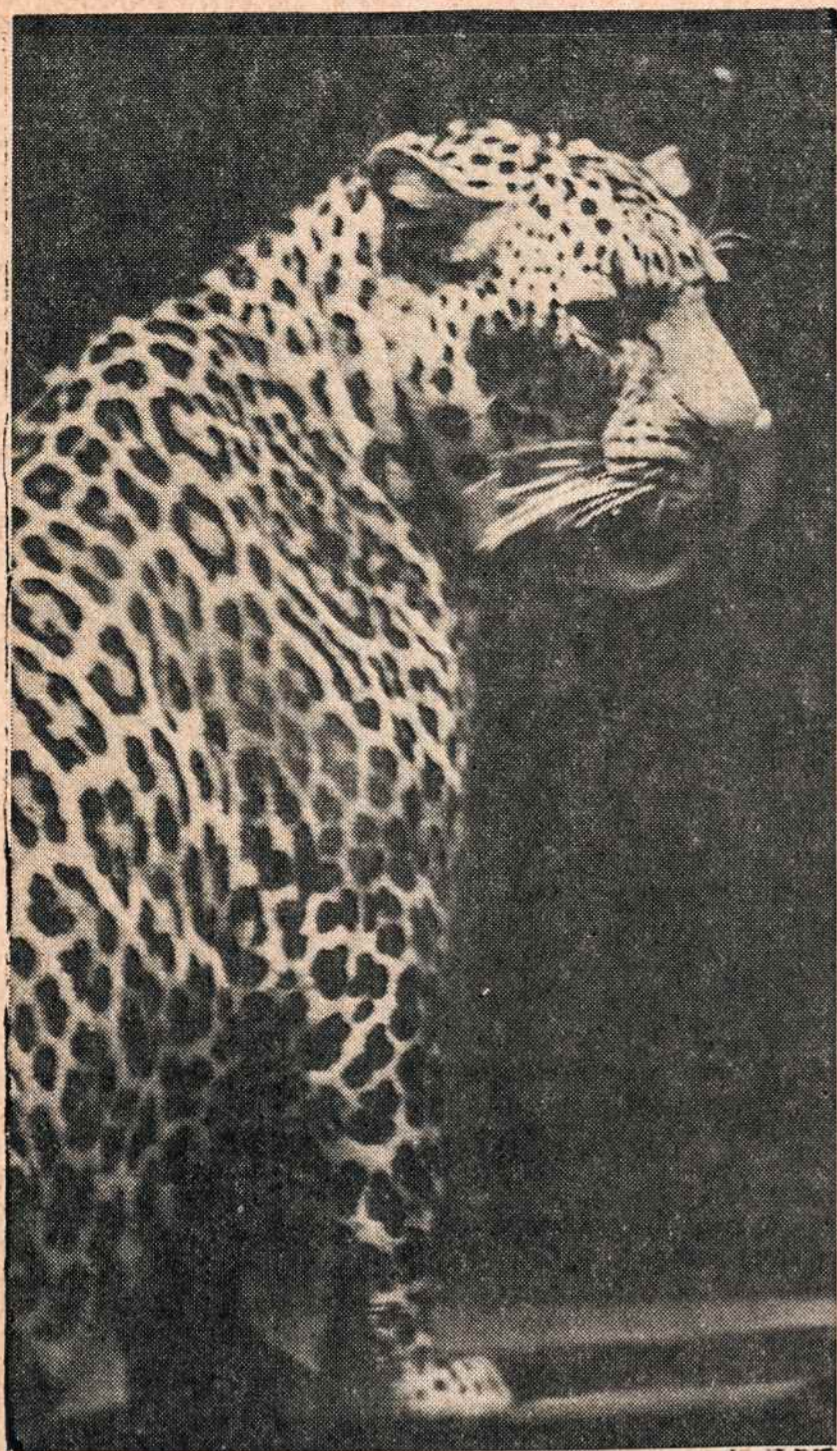
Jei kyla kokių klausimų, prašome kreiptis į MAS centro v-

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukštas prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Nina Stasaitienė



Šv. Petro ir Povilo katedra Philadelphiaje. Šioje katedroje birželio 15 bus pabaltiečių organizuojama ekumeninė maldos diena. Nuotr. V. Šalčiūno



Išsilgęs Afrikos

Nuotr. V. Mažeļio

NEW HAVEN, CONN.

Išsilgom Albinas Lipčienės

Ne tik vietos, bet ir apylinkės lietuviai susirūpino, kas atsitiko su mūsų gambia ir nepažinoma korespondente Albinas Lipčienė. Vieni klausia, ar serga. Kiti klausia, ar plunksna nesurūdijo.

Acū Djeviului, Albina Lipčienė neserga. Taip pat ir jos plunksna nesurūdijo. Tik tai turiu pastebėti, kad ta mūsų miela, grakšti ir energijos pilna moteriškė yra apkrauta darbais darbeliais. Pirmiausia, ji yra šeimos motina. Turi sūnų, kuris tarnauja kariuomenėje, aviacijos skyriuje. Dėl to jai tenka pergyventi širdgėla ir ilgės. Augina sūnų Linutį, kuris lanko mokyklą. Jai reikia rūpintis jo mokslu. Būdamas Lietuvių Bendruomenės vietinės apylinkės švietimo pirmininkė, ji rūpinasi ir lituanistinės mokyklos reikalais. Darbuojasi su ateitininkais. Glaudžiai bendradarbiauja su Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėmis Putname. Aktyviai dalyvauja ir gieda parapijos chore. Veikia Moterų Sąjungoje, taip pat ir lietuvių moterų klube.

Motinos dieną lietuviška mokykla suruošė įdomią programą, kurioje dalyvavo visi mokiniai bei mokinės. Čia reikėjo mūsų mielai Albinai ir visom mokytojom sunkiai padirbėti, kad viskas tinkamai būtų paruošta. Motinos buvo pagerbtos tinkamais eilėraščiais. Mirusios motinos prisimintos minutės tyla ir susikaupimas.

Moterų Sąjungos 33 kuopa
Kuopa sėkmingai darbuojasi bendrai gerovei. Prisideda prie kultūrinių ir labdaros darbų. Motinos dieną visų katalikiškų draugijų narės bendrai priėmė komunią už gyvas ir mirusias motinėles. Tai dienai pritaikyta pamokslą pasakė klebonas kun. A. Zanavičius.

Motinos dieną lietuviška mokykla suruošė įdomią programą, kurioje dalyvavo visi mokiniai bei mokinės. Čia reikėjo mūsų mielai Albinai ir visom mokytojom sunkiai padirbėti, kad viskas tinkamai būtų paruošta. Motinos buvo pagerbtos tinkamais eilėraščiais. Mirusios motinos prisimintos minutės tyla ir susikaupimas.

Berniukų stovykla prie Atlanto
Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigavinti kūnu ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pranciškonų vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine. — Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo!
Dėl registracijos ir informacijų kreiptis:
FRANCISCAN MONASTERY
Kennebunkport, Me. 04046 Tel. (207) 967-2011

ALR Kat. Moterų S-gos New Yorko ir New Jersey apskrities atstovių suvažiavimas

A.L.R. Kat. Mot. S-gos apskrities suvažiavimas įvyko gegužės 4 Angelų Karalienės parapijos salėje. Ta proga šios parapijos sąjungietės — 24 kp. surengė Motinos dienos minėjimą.

Už mirusias ir gyvas motinas Angelų Karalienės bažnyčioje 11 val. buvo aukotos mišios, kuriose sąjungietės dalyvavo organizuotai. Mišias aukojo ir pritaikintą tai dienai pamokslą pasakė kun. Pr. Geiščiūnas. Parapijos choras, vadovaujant muz. M. Liuberskiui, pagiedojo lietuviškas giesmes, o solistė A. Kizienė sugiedojo "Marija, Motina dangaus".

Po pamaldų parapijos salėje įvyko pietūs, kuriuose be sąjungiečių ir suvažiavimo atstovių matėsi dvasiškai ir New Yorko visuomenės darbuotojai. Po pietų viršutinėje salėje susirinko atstovės ir svečiai Motinos dienos paminėti. Pradžioje dr. Ald. Šlepetytė—Janačienė, Liet. Katal. Moterų Organizacijų Pasaulinės Sąjungos pirmininkė, kalbėjo apie pasaulinę katalikių moterų Uniją, kuriai priklauso ir lietuvių katalikių pasaulinė sąjunga, o šiai paskutinei priklauso ir sąjungietės. Toliau prelegentė kalbėjo apie moters uždavinius šeimoje, kuri yra valstybių ir tautų pagrindas.

Meninėje dalyje — Rasa Navickaitė padėkdamas "Našlaitė", pianu pritarė Vyt. Radzanas. Rita Čepulytė paskambino pianu Melaqueres Ernesto ir Beethoveno Sonata mėnesienoje, solistė Ad. Kizienė jautriai padainavo "Vestuves" ir "Dukruželę". Jai pianu pritarė muz. M. Liuberskis.

Šios šventės visą naštą nešė E. Vaišnoraitė, 24 kuopos pirmininkė. Ji dažnai savo darbu prisideda ir prie kitų organizacijų. Todėl jai mieliai tartininkavo pietų metu dvi ponios iš Katalikių Kultūros dr-jos, kurios narė yra ir pati Vaišnoraitė, — būtent, R. Balsienė ir M. Navickienė; trečioji Pr. Ažuolienė — pravedė programą.

Neapvykę Vaišnoraitės ir šeimininkės virtuvėje — S. Ponia-

tauskienė ir M. Putnienė. Visi buvo pavaišinti sočiai ir skaniai. Visiems, bent kuo prisidėjusiems prie šventės parengimo, E. Vaišnoraitė visos kuopos vardu nuoširdžiai dėkojo.

MS suvažiavimo posėdis įvyko toje pat salėje. Dalyvavo apskr. pirmin. E. Kezienė, apskr. direktorė A. Krutulienė, O. Liudvinaitienė ir sekr. A. Skučienė, atstovės ir svečias kun. Pr. Geiščiūnas, Balfo reikalų vedėjas. Po valdybos pranešimų metinės veiklos pranešimus padarė New Yorko ir New Jersey kuopų atstovės: R. Kondrotienė (12 kuopa, N.Y.C.), E. Vaišnoraitė (24 — Brooklyn), A. Radzivanienė (29 — Brooklyn), P. Ražickienė (30 — Maspeth), A. Krutulienė (53 — Linden), A. Skučienė perskaitė raštų atsiųstą pranešimą iš Kearny (63), M. Juškienė (66 — Elizabeth).

Valdyba perrinkta ta pati, išskyrus sekretorę A. Skučienę, kuri dėl savo rimtų prižasčių pasitraukė iš valdybos. Jos vieton išrinkta M. Juškienė iš Elizabetho.

Einamuose reikaluose buvo svarstomi organizaciniai reikalai, atstovių siuntimas į seimą, kitas apskrities suvažiavimas, suvažiavimo vieta ir laikas bei kiti aktualūs klausimai. Suvažiavimas užbaigtas kun. Pr. Geiščiūno trumpu žodžiu.

AR.

Veiklus Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj, tos parapijos kapinių komiteto pirmininkas. Linkime teisėjui Leonardui G. Veliškai ir jo žmonai Marijai geriausios sveikatos ir ilgiausių metų.

St. Markarevičius, Hammer Hardware įstaigos skyriaus vedėjas, atostogų proga su žmona buvo nuvykęs į Louisianos valstiją aplankyti savo brolio. Jis yra Darbininko skaitytojas — prenumeratorius.

Kun. Adolfas Vainauskas, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras, kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį vyksta į Manchesteri, N. H., kur jis katedros koplyčioje klauso lietuvių išpažinčių ir aukoja mišias.

Norbertas A. Mikalauskas birželio 6 minėjo savo 80 metų amžiaus sukaktį. 1905 birželio 3 atvyko iš Lietuvos ir apsisistojo Amsterdame, N. Y. 1910 atvyko į Windsor Lock, Conn., kur ūkininkavo apie 20 metų. Iš ten atvyko į Nashua, N. H., kaip pensininkas, ir iki šiol čia tebegyvena. Yra ilgametis Darbininko skaitytojas. Linkim jam ilgiausių metų! A.

Ką vagys vagia

Hamburge, Vokietijoje, vagys įsilaužė į Antono Schreiberio elektrinių gaminių dirbtuvę ir išnešė apie pusę visų jo gaminių — 200 aliarminių skambučių, kokius įsitašo bankai ar parduotuvės apsaugoti nuo vagių.



ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

"KALTĖS" PRINCIPAS NELAIMĖS ATVEJU

Klausimas

Zmoną ištiko didelė nelaimė. Važiudama laiptais vadinamu "escalator" vienoj didelėj krautuvėj (department store), pargriuvo ir labai smarkiai buvo sužeista. Važiavo žemyn. Susižeidė veida, galva, nugarą ir dešinę ranką. Dar jai ligoninėj būnant, pasiėmė advokatą, kuris atėjo jos aplankyti net ligoninėj. Advokatas iš tos krautuvės prisistatė dar anksčiau, netu mes pasiėmė savo.

Zmona ir vienam, ir kitam advokatui papasakojo teisybę, kaip ji griuvo ir ką susižeidė. Pasirodo, kad sužeidimas buvo daug rimtesnis, negu iš pradžių atrodė. Ji išgulėjo šešias savaites ligoninėj, ir dabar tebesigydo namuose. Nors visi žmoną klausia, kaip atsitiko nelaimė, bet ji iš esmės nežino, dėl ko ji paslydo. Mano, kad toj vietoj, kur ji stovėjo, buvo slidus laiptas ar kas nors panašaus. Sako, kad jai kažkaip pradėjo sukintis galva ir, nors ir laikantis ramsčių, ranka kažkaip nuo jų nuslydo ir ji virto priešakiu nuo laiptų.

Mūsų advokatas mus užtikrina, kad mes gausime pinigų, bet pataria nesitikėti jų daug, nes, girdi, ne krautuvės kaltė, kad žmona parvirto.

Zmona dirbo ir gerai uždirbo, o dabar jau kelintas mėnuo nedirba. Nežinia, ar kada galės grįžti į darbą.

Noriu Tamstą paklausti, kodėl mūsų advokatas mano, kad mes negausime užtenkamai pinigų išlaidom ir nuostoliam padengti. Esmė tikri, kad tokios rūšies krautuvės yra labai gerai ir pilnai apsidraudusios ir finansškai pajėgios apmokėti tokiais nelaimingais atsitikimais turėtus nuostolius.

Gal advokatas mano didesnę procentą gaunamų pinigų pasiimti pats ir todėl mus "paruošia" prie minties, kad daug pinigų mes negalime tikėtis?

Sužeidimas yra rimtas. Gal žmona liks invalide visam amžui. Ko jie čia "durnių volioja"?

Tikimės, kad Tamsta mum atsakys teisingai ir rimtai, lietuviškai.

Nukentėję, Illinois valstija

Atsakymas

Kiekvienas advokatas, kuris yra turėjęs panašių bylų "sužeidimų" (tort) srityje, žino, kad jis turės didelių sunkumų išaiškinti savo klientui "teisingą šio reikalo padėtį". Yra sunku

ir nemalonu pasakyti rimtai sužeistam klientui ir jo šeimai, kad, nepaisant sužeidimų, jam nebus atlyginta už turėtus nuostolius. Mat, anglosakų teisė remiasi "kaltės" principu. Jei atsakovas nebuvo "kaltas" dėl įvykusios nelaimės, tai nukentėjusio asmens kančios ir nuostoliai nėra "teisiškai reikšmingi".

Tokios rūšies bylose pirmas ir "lemiamas" klausimas yra, ar sužeidimas įvyko dėl to, kad "atsakovas" (defendant) buvo "neatsargus" (negligent). Atseit, ar atsakovas "ėmėsi" visų atsargumų priemonių sužeidimam išvengti; ar jis "numatė", kad gali įvykti sužeidimas, ir, nepaisant to, nesiėmė priemonių sužeidimui išvengti.

Tamstų atveju, — jei galima būtų įrodyti, kad Tamstos žmona buvo sužeista dėl to, kad laiptai (escalator) blogai "veikė", kad jie buvo netinkamos konstrukcijos arba "neatsargiai" užlaikomi arba prižiūrimi; jei pasisektų įrodyti, kad "pašalinis" "objektas" gulėjo ant laiptų ir ten buvo išgulėjęs tam tikrą laiką ir kad atsakovas "turėjo progos" jį pastebėti ir jį pašalinti, — tada teisinė Tamstų padėtis būtų gera. Jei tai pasisektų Tamstų advokatui įrodyti, tada būtų svarbu įrodyti, kad Tamstos žmona buvo rimtai ir sunkiai sužeista. Tokiu atveju jai būtų atlyginta už turėtus nuostolius.

Iš kitos pusės, jei advokatui nepasisektų įrodyti suminėtu aplinkybių, — tada žmonos sveikatos stovio "rimtumas" neturi jokios teisinės reikšmės.

NEW YORK

CHICAGO

LITAS INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242

GERIAUSIAI PAISĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo birželio 22 d. iki rugsėjo mėn. 15 d. ir jau dabar priimami užsakymai.

Kreiptis: Dr. ED. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5998; o po birželio 22 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod, Mass., Marija Jansonas.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje gegužės 18 buvo aukojamos iškilmingos mišios Marijos garbei. Prieš mišias įvyko procesija ir Marijos statulos vainikavimas. Mišių metu 1 Ivaikų priėmė pirmąją komunią. Po pamaldų parapijos svetainėje vedusiųjų porų klubas pavaišino vaikelius ir jų tėvelius skaniais užkandžiais.

Tomas Vainauskas iš Hamiltono, Kanados, buvo atvykęs pas savo broį kun. Adolfą Vainauską, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos vikarą. Svečias kartu su savo broliu kunigu aplankė savo pažįstamus.

Ona G. Zinkevičienė (Virkauskaitė), 77 metų amžiaus, gyv. Greeley St., Hudson, N. H., mirė gegužės 19. Palaidota Sv. Kryžiaus kapinėse po gedulingų mišių, kurios buvo aukojamos Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Velišienė priklausė prie ALRK Moterų S-gos ir prie Sv. Kazimiero lietuvių parapijos. Paliko liūdesy du sūnus, tris dukteris, aštuo-



Teisėjas Leonardas G. Veliška

nis vaikaičius, du provaikaičius ir kitus gimines.

Teisėjas Leonardas G. Veliška, turįs savo raštinę 1 E. Hollis St., Nashua, iš pat jaunų dienų priklausė prie Lietuvos Vyčių kuopos ir vadovavo tos kuopos sporto rateliui. Baigęs teisių mokslus ir gavęs leidimą advokatauti, tuojau įsijungė į visuomeninę ir politinę veiklą. Yra buvęs miesto valdžioje. Taip pat buvo išrinktas į vaštijos kongresą. Buvo gubernatoriaus King karinio štabo majoru ir įvairių organizacijų pirmininku. Yra sporto mėgėjas — žvejotojas ir medžiotojas. Mėgsta lankytis įvairiuose kraštuose. Būdamas Vokietijoje ir Kanadoje, sutiko daug lietuvių.

"Why can't all babies be born healthy like me?"

Someday they might be, but today in America more than 250,000 babies are born with birth defects every year. When you give to the March of Dimes, you fight birth defects.

You help support more than 100 birth defects treatment centers.

You help support brilliant medical scientific investigators.

You help support a massive health education program aimed at getting the best possible medical care for every mother-to-be.

FIGHT BIRTH DEFECTS
Give **MARCH OF DIMES**

NAUJOS PLOKSTELĖS

Lauksiu tavęs. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Pasaka, Nemunėli, Nemunėli, Medžioklės daina, Ar žinai, Lauksiu tavęs, Vėjas, Barkarolė, Susitikimas, Eikš, drauguži, Kada meilė aplanko, Senoje pilyje, Džigūnas. Išpildo sol. E. Ivanuskas, S. Laurinaitė, Herta Kaniuskaitė, L. Ablėnaitė, E. Saulevičiūtė, Romanas Marijošius, orkestrui palydint. Išleido Montrealio liet. radio valandos vedėjas L. Stankevičius. Kaina 5 dol.

Sol. Antanas Pavasaris, tenoras. Dainų ir arijų recitalis. Šauksmas, Nemunėlis, Tušti paliktieji namai, Ten mano tėvynė, Lietuvos laukai, Tykiai, tykiai, Dainos, muzika ir gėlės. Arijos iš operų: Evgenijus Onieginas — Čaikovskio, L'Arlesiana — Cilea, Pajacai — Leoncavallo, Meilės elekstras — Donizetti, Tosca — Puccini. Perly ieškotojai — G. Bizet. Žydė — Halvey. Kaina 5 dol.

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Lithuania 700 Years, parašė A. Budreckis, J. Jakštis, J. Puzinas, S. Lozoraitis, redagavo A. Gerutis. Knyga parašyta anglų kalboje, didelio formato, kietais viršeliais, 474 psl. kaina 12 dol. Liepsnos ir apmaudo sąsčiai, premijuotas J. Gliaudos romanas, kaina 4 dol. Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas, išleido Karys, kaina 2.50 dol.

Vergijos kryžkeiuiose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Švaistas, premijuota, kaina 2.50 dol.

Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui. 2-oji Alg. Trinkūno iliustruota laida. 528 psl. minkštai viršeliais 4 dol., kietais — 5 dol. Labai graži dovana ypač jaunimui. Išleido dr. Vydūno fondas Chicagoj.

R. Spalio anksčiau išleista Alma Mater, kurios kaina kietais viršeliais 5 dol. Taip pat Užsienio Lietuvių Spaudos Metraštis — kaina 2 dol. Lietuvos Geografinis Vadovėlis, Z. Aškolio, kaina 1.50 dol.

Sios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šašina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikalavimai su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5 1/4% on all accounts.
Dabar moka 5 1/4% už visų rūšių taupomus pinigus.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaikškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

PAPIGINTOS KNYGOS

"Atsiminimai iš Balso veiklos". Prel. dr. J.B. Končiaus veikalas apima Balso įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje, naujakurių būklę Amerikoje. 144 iliustracijos. Tinkama ir naujakuriams pasiskaityti ir kvietėjam padovanoti. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

"Vytautas the Great". Prel. dr. J. B. Končiaus istorinis veikalas apie didįjį Lietuvos kunigaikštį anglų kalba. Graži dovana angliškai kalbantiems. Kaina 2 dol. Kietais virš. 3 dol.

"Awakening Lithuania". Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Sios ir kitos lietuviškos bei apie Lietuvą knygos gaunamos Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Pas burtininkę

Jaunas vyriškis prašo burtininkę papasakoti apie jo ateitį. Burtininkė išdėstė kortas ir sako:

— Išpėju, jūsų kelyje atsistos vienas žmogus.

— Jūs geriau išpėkite jį, nes aš automobiliu važinėju labai greitai.

Graži ir vertinga dovana. Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų auksu, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir informacijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

REAL ESTATE

Windham area, Catskill Mts: 3 bdrm apt in pvt home, all conv, nicely furnished, beautiful secluded mt. area, short riding dist to churches, stores, golf course, etc. season rental \$675. Write H. E. La Pierre, Round Hill Road, E. Jewett, N. Y. 12424 or phone (518) 734-4506.

DISPLAY

All types of Painting and Spraying. Acoustical ceilings, Multi-color, etc graining, glazing and marbelizing. Factories & offices, completed over week-ends. Airless equipment, reasonable rates. 231-6900 527 E 233rd Street Bronx

NATION-WIDE ART CENTER
Open 6 Days a Week
Original Oil Paintings
Custom framing at discount prices
2712 Nostrand Ave Brooklyn
Call DE 8-8112

D. D. Painting Co.

220 EDGEcombe AVE.
CALL WA 6-5370
Commercial work, all overhead work. Inside and outside. Sidewalk-cement finish. Roofing and all work guaranteed.

WE HAVE THE TRUCKS (3) for Commercial, Industrial & Factories. We handle anything in the Great Metropolitan area and L.I. — Call 516-822-2090 8 AM to 5 PM ask for Mr. Tony DiMarco.

CRAIG - NIWEL PHOTO STUDIO

We take Pictures at Low Rates. Weddings, Parties, Showers, Family Pictures — 86 W 167th Street N.Y.C. Call 588-2220

DONNELLAN'S RIVEREDGE Box 2 Moodus 5, Conn. Family vacation fun — private beach, pool, canoes, water skiing, tennis, dances, barbecue, Sunday night buffet, all sports and activities. Golf and horses nearby. Color folder. 203-873-8179

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1969 metams.

Vardas ir pavardė
Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$
Siunčiu už prenumeratą \$
Spaudai paremti \$
Siunčiu skolą už m. \$

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. FEMALE

Good TYPIST — LIGHT STENO for large, pleasant surroundings. Fieldstone Lodge Nursing Home, 666 Kappock St. Bronx, N.Y. For appt. call: 549-1203

Nurse, R.N.: Assistant to Director of Nurses. Top Salary, benefits — good opportunity, pleasant surroundings. Fieldstone Lodge Nursing Home, 666 Kappock St. Bronx, N.Y. For appt. call: 549-1203

KEYPUNCH OPERATORS

PART OR FULL TIME
DATA TIME INSTITUTE
Experience — minimum 6 months
254-2400

Keypunch operator. Exp oper 024, 026 and 059. Good starting salary, fringe benefits. Stenographers, beginners, electric typewriter 45 wpm, shorthand 80 wpm, good starting salary, fringe benefits. ACF Industries Inc. Personnel Dept. 10th fl. 750 Third Ave. N.Y.C. — 986-8600

SECRETARY - RECEIPT

Light steno, clerical work, 9-5. TV Production Company Penn Plaza 279-0973

KEY PUNCH OPERATOR

ALPHA — NUMERIC
Hours 9 to 5 — Salary Open
Free major medical & life insurance
Call:
GR 5-3001 Ext 41

GEN. OFFICE WORKER

Typing, good at figures, willing to train on Burrough's E-2190 Computer. Pleasant small office. Hrs. 9 to 5. Salary open. 788-1122

SERVICE

CONTRACT WORK WANTED
Woodworking Metal and Plastics
Travers Wood Prod Corp.
226 E 144th Street N.Y.C.
Call 665-9155 Place of Business
Home Phone — 993-3683

JIMMY'S FURNITURE REFINISHING & REPAIR

We Make your Furniture Look Like New
We go to the Home
Call 857-4888

STATION TAXI — 791 Fairview Ave Ridgewood Bklyn 24 hour service for airports and hospitals for weddings and parties for prompt courteous service local & long distance call 497-9888

CYPRESS OUTDOOR SWIMMING POOL

Open 7 days a week
A Family Place
852 Jamaica Ave Bklyn N.Y.
Call AP 7-0788

TYPING

For Doctors—medical reports; Business men—contracts & transactions at home — Mrs. Jimenez 65 E 112th Street N.Y.C. Call 212 LE 4-5172 or TR 6-1000 Ext. 772.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

FEMALE—MALE

PLASTICS

Polyethylene Extruder Operators. Flexographic Printers Polyethylene Bag Making Operators
Experience preferred, not necessary
Excellent fringe benefits including pension. Steady all year work including overtime.

Apply to our Personnel Dept. 337-6191
5 Raritan Rd. Oakland, N.J.

POLY PLASTIC PRODUCTS, Inc.

An Equal Opportunity Employer

Secty's and Typists

Full and Part Time

PRATT INSTITUTE

We have a variety of interesting positions. HS grads with electric typewriter skills preferred. Most secretary jobs require shorthand. Many benefits including unusual vacation and free tuition.
CALL
PERSONNEL DEPT.
622-2200, Ext 458
For More Information

WANTED EXP GARDNERS

Steady work all year round. Salary according to experience. Also exp. Chambermaid. Pine Hollow Country Club Route 25 A East Norwich L.I. — 516 WA 2-0300

MAN - WIFE TEAM

Year round for camp and school in Liberty, N.Y. Varied duties. Room & board included. Good for retired couple. Call or write: Dr. G. Burday 47 E. 67 St., NYC, 212-539-2531

BILLER-Friden Computyper

Some experience necessary, near midtown area, OR 9-6460 ext. 25

HAIR STYLISTS

Wanted for hairweaving seminar on Tuesday and Thursday evenings. CALL
(212) MU 4-6427-8

CLERICALS

the non-routine clerk thrives here!

If you have responsible clerical experience... our salaries are competitive. If you are a beginner (or a returning housewife)... our training program will make you competitive.

Newly created openings in our CLAIMS, ACCOUNTING, and CREDIT & COLLECTIONS DEPARTMENTS

We offer 100% company paid benefits, a convenient location, near all transportation, air conditioned modern offices and plenty of room for advancement. Regular merit reviews. Call us for appointment, or if you've the time, stop in.

CALL 924-0151

BRANCH MOTOR EXPRESS
114 Fifth Ave (16 St.) NYC
Personnel Office, 2nd fl.
an equal opportunity employer

EXPERIENCED GOLD STAMPER FOR BROOKLYN PHOTO ALBUM MANUFACTURER
Salary open.
Phone ST 9-0100

H. W. MALE

Knitters 2nd shift exp preferred. Good wages, progressive increases, overtime, incentive plan, pd holidays & vacations, group insurance plan. For interview call: Mr. Kibbe or Mr. Ryzewski 413 - 596-6821. Michael Paul Knitting Mills, Wilbraham Industrial Park No. Wilbraham, Mass.

PLUMBERS AND PLUMBER'S HELPERS
Steady Job, Good Salary
Paid Vacation, Rockland County (45 minutes from N.Y.C.)
Call (914) 357-3503

EXP ELECTRIC MOTOR REPAIR MAN
Steady nice working conditions
Drivers Lic Required
Call OL 8-2441

Factory Help wanted \$2.50 per hr, increases of 10¢ each month up to \$3.11 per hr. Knowledge of English required. Promotion with exp, fringe benefits, pension funds. Call (914) 668-4300 or apply 1-3 PM Tues. and Wed at: I. Stern & Co., Inc. 320 Washington St. Mt. Vernon, N.Y.

METAL MEN — POLISHERS AND PAINTERS

Experienced only. Good wages good working conditions — JEFFERSON AUTO BODY 46 Central Avenue, Orange N.J. Call 201-672-9811 ask for Tony Marino

MEN

Expanding new corporation is looking for men to fill the following positions:
MATERIAL HANDLERS 2nd and 3rd shifts. Supplies machines and operators with raw materials and work, & takes away finished goods. SERVICE OPERATOR 2nd shift, provides maintenance and cleaning of plant and grounds.
PLASTICS FORMAN 2nd and 3rd shifts. Overseas operation of plastic injection and rubber molding operations.
Paid holidays and vacation, shift premiums and educational assistance program. Appointments to be made through our receptionist, call (201) 722-7800. Cormedics Corp. A Subsidiary of Corning Glass Works 60 Fourth St., Somerville, N.J. — An Equal Opportunity Employer

Maintenance Men (2) — Janitorial work for 1st and 2nd shifts. Must be honest, dependable, ambitious. Good starting salary, excellent company benefits. — GENTRY CORP. 17-01 Nevins Rd., Fair Lawn, Mrs. Competeile (201) 791-7100 for appointment.

RHEIS CHEMICAL COMPANY
Immediate employment with opportunity for advancement. Good salary and working conditions. Begin as B man and work up to chemical operator. — An Equal opportunity employer — Call 201-464-1500

DRIVERS WANTED
with own car only
Full or part time. Elderly or retired g'man — OK Safeway Car Service
212-769-6050

ROUTE DRIVERS
DRIVE TRUCK
Familiar with Brooklyn. Will train. Salary and Commission.
Call 361-8066

HANDY MEN
Large Real Estate firm needs All-Around Men skilled in carpentry, painting, plumbing, etc. Driver's license necessary. Steady work. Salary commensurate with ability. Call 212-693-9300

MACHINISTS First Class. Interesting, diversified work in motion picture & TV equipment field. Fringe benefits, pleasant working conditions, good salary, perm. position. Precision Cine Equipment Corp. 894 E. 51st St. Bklyn, N.Y. 212-451-1340. Ask for Mr. Sheldon.

ASSISTANT FOR MACHINERY
CLEVELAND FOLDING
Steady job. Good salary.
All festive days.
925-5586

MALE - FEMALE

OPERATORS
Experience in regular needle Complete Dress or semi-section. Permanent, year round work — SAAD DRESS CORP. 1004 Westchester Ave. Bronx, N.Y.C. — 542-8070

IBM OPERATOR
for 6400 accounting machine
Knowledge of typing preferred. 8 hours per day plus overtime, \$100 to \$120.
Call Mr. Hoffman — 212-736-5674

H. W. MALE

GUARDS
FULL OR PART TIME
High Starting Salary
Many benefits - Uniforms furnished
Call
(212) WH 4-1470 / (201) 798-1171

AUTO MECHANICS A-1 working conditions all fringe benefits plus uniforms good salary — Manhattan Imported Cars — 284 Main Street Hempstead L.I. Contact Mr. Gaiti Call (516) 538-2888

AUTO MECHANIC
Large Ford Dealer needs dependable man for Service Dept excellent salary and benefits Call (201) 652-3373 John Wolbert — Village Ford 555 North Maple Ave Ridgewood, N.J.

High School Grads

June Grads

Get yourself something for graduation... a good job.

Right now, we have a choice of openings as:

SECURITIES CLERKS
TYPISTS
STENOS
SECRETARIES
FIGURE CLERKS
PAGES
FILE CLERKS
and many other great jobs at good starting salaries.

A special feature at Citibank are several training programs, for example—Secretary page program for gals having little or no typing and steno skills to be trained during the normal work day as secretaries. Supervisory training program — geared to night college students who possess outstanding aptitudes.

APPLY NOW

111 Wall Street (at F.D.R. Drive)
8:30 am - 4:30 pm
on Wednesday - Friday.

634 Lexington Ave. (at 54th St.)
9:00 am - 7:00 pm
Monday and Tuesday

9:00 am - 5:00 pm
Wednesday - Friday

For Something More Than A Job

An equal opportunity employer m/f

WANTED

DISHWASHERS - WAITERS
for Italian and Continental Cuisine. Good salary. Call Chef — 914 WO 7-1757 PLAYLAND PARK RESTAURANT, Playland Park, Rye, N. Y.

WANTED! COOK
for Italian and Continental Cuisine. Good Salary
Call Chef 914 WO 7-1757
Playland Park Restaurant
Playland Park, Rye, N.Y.

INVENTORY CONTROL
Knowledge shipping, receiving, warehousing. Bright beginner considered. Draft deferred, typing a must, good at figures. Good starting salary, full benefits, profit sharing. — Call H. Green 383-8351.

DRIVERS wanted ROUTEMEN
Guaranteed 40 hour week. Starting rate \$2.50 per hour. Call between 9 AM and 5 PM 212 ST 4-7880 — Ask for JIM.

GENERAL FACTORY HELP
Union benefits, steady work, quick advancement, must speak and write some English. GRAFCO ROLLER CO. 300 Lodi St., Hackensack, N.J. (201) 342-1012

SERVICE MECHANICS
Servicing and installing vending equipment
experience preferred, or will train. Call 687-5030 for appointment

D'augsmā, poilsī ir sveikatā jums suteiks atostogas prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmajaučių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus plažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakariš salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N. Y. Times ir Daily News sekmd. laidoje. Rezervacijų in informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Balfas pavasari

Vargas ir Balfas eina kartu, nežiūrind gražaus pavasario. Todėl gegužės 7 Balfio Šimtasio (Didžiojo New Yorko) skyrius sušaukė metinį susirinkimą praėjusių metų veiklai perkratyti ir naujam darbui dar prieš vasaros atostogas pasirengti. Susirinkimam atsilankė balfininkų "kietasis branduolys", kuriam be ilgų nagrinėjimų buvo aišku, kad pereitų metų lėšų telkimo vaju (lapkričio-gruodžio mėnesiais) ir ypač vaju užbaigimo vakaras žymią paspartį ir naują impulsą gavo iš mūsų studentų ir jaunimo organizacijų: ateitininkų (studentų ir moksleivių), skautų ir skaučių tuntu, skautų akademikų, neolituanų ir Lietuvos vyčių. Vajus užtat atnešė Balfui, 5,000 dolerių.

Balfio "branduolininkai" gyvai svarstė ir ateities darbą ir (pirmininkui kun. Pakalniškiui ir poniai Virbickienei dėl naujų pareigų ir darbų toliau valdyboje pasiūlyti nesutikus) išrinko naują valdybą, kuri gegužės 12 savo pirmame posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. E. Noakas, vicep. V. Alksninis, sekr. J. Jankus, išd. A. Kaunas, narys informacijai J. Botyrius. Naujai išrinkta ir revizijos komisija: M. Virbickienė K. Bačauskas ir V. Padvarietis, kuri liepos 1 (biudžetiniai metai!) turės patikrinti skyriaus išdą ir jame ras gal 30 ar 40 dolerių, nes tūkstantai seniai perduoti Balfio centrai ir, suprantama, sunaudoti reikalingiesiems šelpti.

Naujų vajų šiemet nutarta pradėti anksčiau, būtent, spalio 1, kol viduomenės dar nėra užgrūvę didieji rudens parengimai ir su jais surištos išlaidos. Jam vykdyti norima pritraukti didesnis skaičius visuomeninių organizacijų. Manoma, kad ir jaunimas pernai įgyta patyrimą panaudos šalpos darbe. (jb)

L.B. New Jersey apygardos Lietuvos diena įvyks birželio 15, sekmadienį 1 val. popiet Royal Gardens parke, 990 Hazelwood Ave., Rahway, N.J. Dalyvaus ir Darbininko spaudos kioskas su naujomis lietuviškoms plokštelėmis, lietuviškoms knygoms ir tautodailės drožiniais.

Centereach, Long Island parduodama nuosavybė: akieris žemės su namu iš 4 kambarių ir dideliu garažu. Parduodama už gerą kainą dėl senatvės. Graži apylinkė. Informacijai tel. 366-3512.

Reikalingi: darbininkas pakrovimui ir vairuotojas sunkvežimui. Darbininkas, kuris galėtų pakrauti daiktus, ir vairuotojas išvežioti Pastovus darbas Ozone Park, N. Y. Geras atlyginimas. Informacijai tel. vakarais o 5 v. VI 7-9481.

Visokiom progom, vietos ir užsienio geriausių firmų rašomosios mašinėlės nuo mažiausios iki standard 92 ž., liet. angl. raidynu, taip pat Radio, TV ir biznio mašinos. Reikalaukite katalogėlių iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 arba tel. (516) 757-0055.

Mūsų brangiam Bičiuliui

KĖSTUČIUI KUDŽMAI

netikėtai išsiskyrus iš mūsų tarpo, jo žmoną Giną, sūnus Liną ir Darių, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ
New Yorko Sambūris



Maironio mokyklos abiturientų XV laidos išleistuvės birželio 7 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje. Kairėje ir dešinėje — abiturientai, prie stalo: mokyklos vedėjas A. Samušis, mokyt. J. Kregždys, kun. J. Pakalniškis, mokyklų inspektorius A. Masionis, Liet. gen. konsulas A. Simutis, LB apygardos atstovas A. Reventas. Nuotr. R. Kisieliaus

VERTINGA MAIRONIO MOKYKLOS IŠKILMĖ

Birželio 7 užbaigti mokslo metai. Ryta buvo mokiniams pamaldos. Mišią metu giedoję mokiniai, vargonais palydinti giesmių mokytojai kun. Vl. Budreckui. Tai progai turiną pamokslą pasakė mokyklos kapelionas kun. A. Račauskas. Maldų ištraukas skaitė buvęs abiturientas Algis Bružinskas.

Mokinių įvertinimas

Pabaigoje mokslo metų mokykloje mokėsi 155 mokiniai: 74 berniukai ir 81 mergaitė (vaikų daržely — 19, I sk. — 19, II sk. — 20, III sk. — 18, IV sk. — 21, V sk. — 16, VI sk. — 9, VII sk. — 23, VIII sk. — 10).

Iš I-VIII sk. į aukštesnį skyrių perkelti 130 mok. 6 mok. palikti kurso pakartoti.

Geriausieji mokiniai: I sk. — Paulius Gudelis, Laura Naronytė, Rūta Dragūnevičiūtė ir Darius Kudžma; II sk. — Petras Dičpinigaitis, Ričardas Šimkus, Raimundas Česnavičius ir Audronė Katinaitė; III sk. — Valentina Leleivaitė, Rita Sabalytė ir Stasys Birutis; IV sk. — Rimantas Bulota, Raimundas Šližys, Paulius Švitra ir Loreta Orentaitė; V skyrius — Danutė Norvilaitė, Eglė Šukytė, Albinas Milukas ir Aurola ošlapaitė; VI skyrius — das Balsys; VII sk. — Rasa Milukaitė, Vytautas Veršelis, Ramutė Zukaitė, Vida Šlapelytė ir Regina Birutytė, Rūfa Gerulaitytė, Giedrė Kregždys ir Audrė Staknytė.

Geriausieji mokiniai buvo klasių auklėtojų apdovanoti knygomis. Iškilniųjų metu mokinius pasveikino mokyklos vedėjas, Tėvų K-to pirmininkė. Mokiniių ir mokytojų vardu plati gėlių puokštė buvo įteikta darbščiajai Tėvų K-to pirmininkei. Pasiūsta padėka ir dovana parapijos klebonui. Parengiamasis skyrius, pasipuošęs, su tautinėmis vėliavėlėmis rankose, pasakė drašiai ir iškilmingai gražų eilėrašį. Iškilmingoji dalis buvo užbaigta išleidžiamosios Rūtos Gerulaitytės atsisveikinimo jautria kalba ir tautos himnu.

XV abiturientų laidos išleistuvės

Pavakarį Maspetho parapijos salėje buvo išleidžiamųjų mokinių pagerimas. Sėkmingai išlaikė baigiamuosius egzaminus ir baigė mokyklą: Ligija Birutytė, Rūta Gerulaitytė, Romas Katinas, Giedrė Kregždys, Vytautas Navickas, Algis Ošlapas, Vytis Snieška, Audrė Staknytė, Edvardas Ušelis ir Šarūnas Zikaras.

Iškilmingas aktas pradėtas maldą, kurią sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Mokytojų tarybos protokolo ištrauką išduoti pažymėjimus perskaitė mokyklos vedėjas pavaduotoja Jadvyga Kregždienė. Pažymėjimus įteikė gen. kons. A. Simutis. Sveikinimo kalbas pasakė gen. konsulas, lietuviškų mokyklų inspektorius Antanas Masionis, LB atstovas Antanas Reventas ir Tėvų Komiteto pirm. Rima Gudaitienė, kurie taip pat įteikė išleidžiamiesiems vertingas dovanas. Išleidžiamieji gautas gėles įreikė savo tėveliams, padėkodami už jų rūpestį šeštadieninėje mokykloje. Tikrai buvo jaudinanti minutė, kai tėvai pajuto, kad jų ilgų metų pastangos neveltui. Išleidžiamųjų vardu kalbėjo Ligija Birutytė:

"Devyneri metai prabėgo, kai pirmą kartą išvydome Maironio mokyklą. Tuomet vieni pasilikom linksmomis veidukais, kiti — truputį liūdnesni, o kitiem net ašaros nubiro, nujaučiant, kad prieš akis ilgas ir sunkus darbas. Ir jį greit pajutome, kopdami iš klasės į klasę. Pergynenom daug liūdnu, bet drauge ir linksmų valandų su nenuilstama pagelba mūsų tėvelių, kurie mus kantriai skatino mokytis lietuviško žodžio. Mūsų mokytojai mums skiepijo tą žodį, mokė mus apie Lietuvos gražiąją gamtą, jos didingą praeitį ir vargus. Dainavome per tuos metus lietuviškas dainas, šokome tautinius šokius, mokėmės lietuviškų papročių. Ir šiandien apleidami šią mokyklą su diplomais rankose mes supratom, kad išsinešam daug žinių, kuriom galėsim ginti ir garsinti savo tėvų gimto krašto vardą, išsinešam lietuvišką draugystės ryšį, kurį suradome lietuviškos mokyklos suole.

Už viską mūsų tėveliams, mokytojams, globėjams XV laida taria širdingą acių.

Jums, mieli draugai, kurie užimsit mūsų paliktas tuščias vietas, linkime sėkmės, išstvermės ir iki pasimatymo."

Į išleidžiamųjų žodį gražiai atsakė VII sk. vardu Rasa Milukaitė. Aktas užbaigiamas tautos giesme.

Po trumpos pertraukėlės buvo išleidžiamųjų ir VII sk. mokinių meninė valandėlė. Dekla-

mavo Audrė Staknytė, Giedrė Kregždys. Pianu skambino Rūta Gerulaitytė, Šarūnas Zikaras ir Ligija Birutytė, akordeonu grojo Edvardas Ušelis, kancliaivo Audrė Staknytė ir tautinius šokius "Mikita" ir "Bledzingėlė" pašoko VII sk. mokiniai. Meninę dalį pravedė Rūta Gerulaitytė.

Atžymėjimai mokytojams

Iškilniųjų proga mokyklų inspektorius Antanas Masionis įteikė Svetimo Tarybos ir PLB V-BOS padėkos diplomus mokytojams, išdirbusiems lietuviškoje mokykloje svetur daugiau kaip 3 metus.

Tokių diplomus gavo: kun. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račauskas, Jadvyga Matulaitienė, Kazimiera Šventoraitienė, Pranas Naujokaitis (nedalyvavo), Dr. Vl. Viliams (nedalyvavo), Elena Ruzgienė, Janė Gerdvilienė, Jadvyga Kregždienė, Viktorija Jocienė (nedalyvavo), Eleonora Urbelienė (nedalyvavo), Irena Banaitienė (nedalyvavo), Petras Gaurys (ned.), Vl. Krivickas (ned.), Jurgis Košys (ned.), Adolfas Dimas (nedalyvavo), Mykolas Liuberskis, Lucina Vilkutaitienė, Romas Kisielius, Ona Barauskienė, Bronius Kulys, Teklė Dzikienė (nedalyvavo), Ona Balčiūnienė, Genė Nutautaitė (ned.), Rūta Ruzgaitė, Jonas Gintautas ir Alf. Samušis.

Maironio mokykla kuklia dovana pagerbė mokyklų inspektorius Antaną Masionį, sulaukusį 60-ties metų amžiaus jubiliejaus.

Pirmąją iškilniųjų dalį pravedė mokyklos vedėjas.

Po programos gražiai dekurtoje salėje buvo gražios vaivšės ir šokiai, grojant Guitauskų orkestrui. Charakteringa, kad škart šokiuose dalyvavo ir jauniausieji. Visiem ši šventė buvo vertinga, jauti ir linksmas. Vaivšės parengė išleidžiamųjų tėveliai, talkinant mokyklos Tėvų Komitetui.

J. Kačinskas diriguoja Weberį ir Griegą

J. Kačinskas su Melrosės simfoniniu orkestru gegužės 3 davė paskutinį šio sezono koncertą Melrosės (netoli Bostono) memorialinėje salėje. Programa: Weberio "Laisvojo Saulio" operos uvertiūra, Griego Piano ir orkestro koncertas A Minor, Ravelio "Motinos Žašies" baletas ir kiti dalykai. Apyplinė didžiulė salė; publikos daug jaunimo ir vaikų; nei barzdylų nei driskių; kultūringa visuomenė, kur jaunimas ir vaikai įgdomi į sveiką muzikinę kultūrą.

Jau devinti metai vadovauja šiam orkestrui J. Kačinskas pačių orkestro vadų vertinamas kaip "iškilus muzikas, kiauurai pažįstas dirigavimo paslaptis, puikus muzikos interpretatorius, nuolat siekias kūrinių atlikimo tobulumo, ikvepias ir reiklus vadovas". Ši vakarą jis buvo pasigėrėtinai ekspresyvus ir ugingas. Visi jo mostai grakštūs ir giliai prasmingi, liejosi į ištisinį plastinį vaizdą. "Laisvojo Saulio" uvertiūroje jis atskleidė miško pasaulį, jo paslaptis, kur gyvena demoniai ir kur pavojinga žmogui įžengti. Bet su tamsybės jėgomis kovoja angeliškas moters nekaltumas ir atsiskyrėlio šventumas. Po giedrios ragų melodijos tamsos jėgos stengiasi visa užgožti, bet įsigali rapsoninė melodija, laimi nekaltumo motyvas, ir orkestras baigia džiūgavimo tonais.

Griego koncerte su jauna, bet didžiai talentinga soliste J. Gandolfi dirigentas atskleidė jaunystės ugnies išsiveržimą, pavaizdavęs gamtos meilės srovę ir putojančią emocionalumą, susipynimą su norvegų melodijų aidais, pyne gamtos garsų ir iš bažnyčios į laisvus Viešpaties laukus išnešto himno, kuris išauga iki visos žmonijos meilės. Gražiai praėjo jauniesniajai publikai skirtas M. Ravelio "Motinos Žašies" baletas, parengtas A. Parker. Trečiajai lengvajai koncerto daliai — C. Porterio "Kiss Me Kate" ir maršui dirigavo E. Carlson.

Gaila, lietuvių šeimos, kur yra gabių muzikalių vaikų, praleidžia tokias progas savo jaunimui parodyti, kaip amerikiečiai muzikaliai lavina savo vaikus ir kaip talentingi mūsų menininkai įneša savo dalį į Amerikos kultūrinį pasaulį. Svečias

Jei "EGLUTE" užsakysi, Vaikui džiaugsmą padarysi — Valandos pavirs minutėmis. Skalant nuotykius Pupūči,

ED. PODOLAK
and his
MERRY MUSICIANS

7 asmenų orkestras

groja įvairius pramoginius šokius.

Vadovas Vytautas Prapuolenis

Kreiptis: 46 Tatman St. Worcester, Mass. 01607 — Telef. 756-2213

KĖSTUČIUI J. KUDŽMAI

mirus, žmoną Reginą, sūnus Liną ir Darių ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Dr. Zigmas Kungys

Išgelbėkim lietuvišką kryžių Flushing Parke!

Dalyvausme baidiojo birželio trėmimų savaitgalyje:

Pentadienį, birželio 13 d., 9 v.v. — Pradžia naktinės adoracijos V. Atsimainymo parapijoje, 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. su procesija. 12:00 val. vidurnaktį mišios už lietuvius Sibiro tremtinius ir naktinis budėjimas.

Šeštadienį, birželio 14 d., 7 v.v. — LIETUVIŠKO KRYŽIAUS VAJAUS BANKETAS — KONCERTAS, šokiai ir kultūrinė paroda. Koncerte dalyvauja: Louise Senken, sopranas; Lietuvos vyčių 41-os kuopos tautinių šokių grupė. Koncerto pradžia 7 v.v., šokių pradžia 9:30 v.v. Lietuvių Piliiečių Klube, 69-61 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Auka: \$7.50. Bižetai turi būti užsakomi iš anksto per: Lietuvių Piliiečių Klubą HA 9-9886; Peter Wytenuus EV 8-3871; Phillip Skabeikis MI 1-1332

Sekmadienį, birželio 15 d., 12:30 p.p. — Trėmimų minėjimas ir iškilmės prie lietuviško kryžiaus, Meditation Gardens, Flushing Meadow Park, Flushing, N.Y.

JAV Lietuvių Bendruomenės New Jersey Apygarda

Sekmadienį, birželio 15, 1969

Dideliame ROYAL GARDENS Parke
990 E. Hazelwood Ave. Rahway, N.J.

rengia

NEW JERSEY

LIETUVIŲ DIENĄ

Šokiams gros geras orkestras — Veiks bufetas ir baras
Iėjimo auka \$1.50; jaunimui — 50¢
Pradžia 1 val. p.p. Programa 4 val. Šokiai 6 val.

Programą atliks:

Tautinių šokių grupė "Baltija"

Šeštadieninės mokyklos mokiniai • Skautai
LIETUVIŲ DIENA ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT!